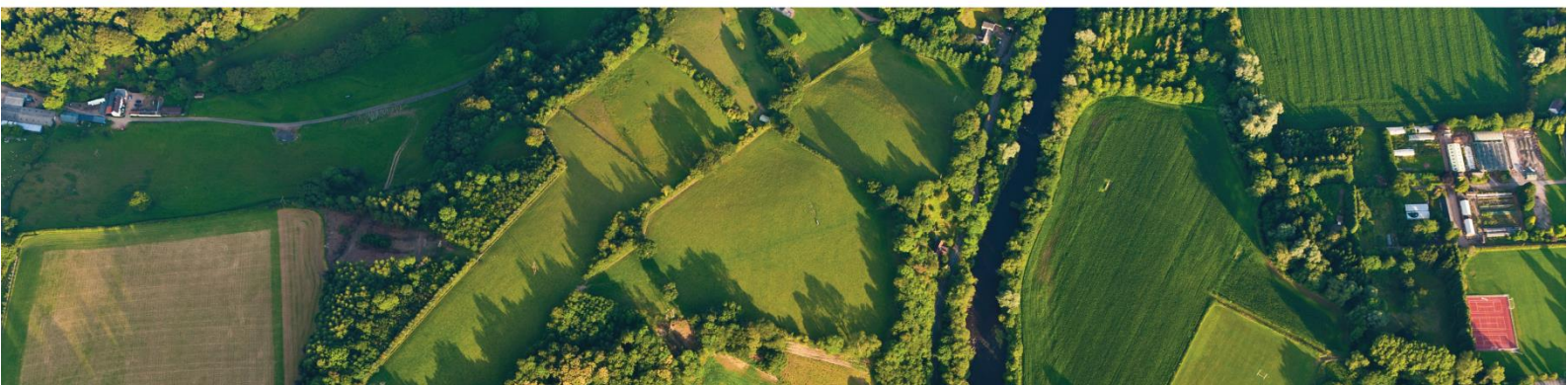

Transect-rapport 2820

Castricum, Rollerusstraat 1 Gemeente Castricum (NH)

Een Archeologisch Inventariserend Veldonderzoek
door middel van Proefsleuven (IVO-P), karterende en
waarderende fase

transect

ARCHEOLOGISCH ONDERZOEK ► ADVIES

Behoort bij besluit van burgemeester en
wethouders van de gemeente
Castricum

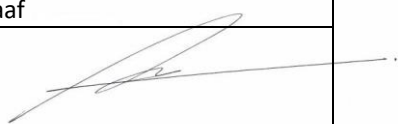
Zaaknummer: WABO1801375

Datum: 01 juli 2022

Colofon

Titel	Castricum, Rollerusstraat 1. Gemeente Castricum (NH). Een Inventariserend Veldonderzoek door middel van Proefsleuven (IVO-P), karterende en waarderende fase.
Rapportnummer	Transect-rapport 2820
Auteurs	A.T.L.E. (Anne) van Bussel en M.J. (Maaïke) Hartog
Determinaties vondsten	R. (Robin) Mol
Versie	Definitieve versie
Datum	03-07-2020
Projectnummer	20040042
Onderzoeksmelding	4846711100
Opdrachtgever	Driessen Vastgoed BV Rijsweg 162b 1906 BM Limmen
Uitvoerder	Transect b.v. Overijsselhaven 127 3433 PH Nieuwegein
Bevoegde overheid	Gemeente Castricum
Adviseur namens bevoegde overheid	NMF erfgoedadviseurs, E. van Rooijen
Beheer en plaats documentatie	Transect b.v., Nieuwegein
Omslagafbeelding	Foto van het plangebied

Autorisatie		
Naam	Datum	Paraaf
Drs. A.A. Kerkhoven Senior KNA Archeoloog	03-07-2020	

ISSN: 2211-7067

© Transect b.v., Nieuwegein

Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie of op welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgevers.

Transect aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

Samenvatting

In opdracht van Driessen Vastgoed BV heeft Transect b.v. in mei-juni 2020 een archeologisch proefsleuvenonderzoek uitgevoerd in een plangebied aan de Rollerusstraat 1 in Castricum (gemeente Castricum, Noord-Holland). In het voorliggende rapport zijn de resultaten van dit onderzoek weergegeven.

In het plangebied bestaat het voornemen om een bestaand weiland om te vormen naar een tuin. Hiertoe is een bestemmingsplanwijziging nodig en in een later stadium een omgevingsvergunning. Het plangebied heeft een oppervlakte van ongeveer 9200 m², voor de tuin worden bomen en heggen geplaatst op een oppervlakte van circa 4750 m².

Er heeft in het plangebied niet eerder een archeologisch onderzoek plaatsgevonden. Wel is in het PvE een beknopt vooronderzoek opgenomen. Hieruit bleek een hoge verwachting op archeologische resten uit de periode Late-IJzertijd tot Nieuwe tijd. Het noordelijke deel van het plangebied ligt in AMK-terrein 4662, een terrein van archeologische waarde met mogelijk sporen van bewoning uit de Romeinse tijd. Door ligging op een strandwal zijn verder bewoningsresten te verwachten vanaf de Late-IJzertijd. En, aan de hand van het AHN3 is een verhoging in het plangebied waargenomen die mogelijk duidt op een terp uit de Late-Middeleeuwen. Wel bestond de kans dat het plangebied door graafwerkzaamheden (deels) verstoord zou zijn.

In totaal is door middel van proefsleuven een oppervlakte onderzocht van 260 m², ofwel circa 5,5% van het onderzoeksgebied (onderzoeksmethode A3, stippelijnpatroon). Als aanvulling zijn vijf boringen gezet op de plaats waar binnen het onderzoek een mogelijke terp werd verwacht. Ook zijn twee boringen gezet in het noorden, waar geen proefsleuven zijn aangelegd. Bij het onderzoek zijn een negental paalsporen aangetroffen die op basis van stratigrafie en vondstmateriaal (baksteen) dateren uit de periode 19^e-20^e eeuw. Verder is aangetoond dat geen sprake is van een (laat)middeleeuwse terp. Op de plaats waar de terp verwacht werd is in de Late-Middeleeuwen geen sprake geweest van een 'verhoogd landschap'. Hier zijn ophogingen aangebracht ten behoeve van de realisatie van de huidige bebouwing (uit 1880).

In een groot deel van het plangebied (werkputten 2-5) is de ondergrond verstoord tot een diepte van wel 160 cm -Mv. De verstoringen zijn vermoedelijk – net als direct ten noorden van het plangebied – veroorzaakt door diepploegwerkzaamheden in 1949. Hierbij is het archeologisch niveau voor de perioden Late-IJzertijd tot en met Late-Middeleeuwen verstoord geraakt. Op de plaatsen waar wel een (redelijk) intact natuurlijk bodemprofiel is aangetroffen (werkput 1, boringen 2-7) is geen sprake van oudere archeologische resten.

De paalgaten en de ophogingslaag uit de 19^e-20^e eeuw zijn op basis van de KNA-waardestellingssystematiek als niet-behoudenswaardig aangemerkt door hun zeer lage informatiewaarde over het terrein. Verder is aan de hand van het onderzoek de verwachting op archeologische resten uit de periode Late-IJzertijd – Late-Middeleeuwen bijgesteld naar laag.

Advies

Bij het archeologisch onderzoek zijn geen archeologisch behoudenswaardige resten aangetroffen. Bovendien is de archeologische verwachting in het geheel naar laag bijgesteld. Op basis hiervan adviseert Transect b.v. het terrein vrij te geven voor de toekomstige ontwikkeling.

Bovenstaande vormt een advies. Op basis van het advies is het aan de bevoegde overheid van de gemeente Castricum een selectieadvies uit te brengen voor eventueel aanvullend onderzoek in het plangebied en de wijze waarop dit al dan niet dient plaats te vinden.

Inhoud

1.	Aanleiding	6
2.	Resultaten vooronderzoek	8
3.	Aard, doel en onderzoeksvragen	10
4.	Onderzoeksmethodiek	11
5.	Resultaten veldonderzoek	14
6.	Beantwoording van de onderzoeksvragen	23
7.	Waardestelling	26
8.	Conclusie en advies	28
9.	Geraadpleegde bronnen	29
Bijlage 1.	Archeologische periode-indeling voor Nederland	31
Bijlage 2.	Luchtfoto met de ligging van het plangebied	32
Bijlage 3.	Maaiveldhoogte	33
Bijlage 4.	Archeologische waarden en onderzoeken	34
Bijlage 5.	Historisch kaartmateriaal	35
Bijlage 6.	Allesporenkaart	37
Bijlage 7.	Vlaktekeningen	38
Bijlage 8.	Foto's van de profielkolommen	43
Bijlage 9.	Foto's van de boringen	51
Bijlage 10.	Allesporenkaart op het AHN	56
Bijlage 11.	Lagenlijst	57
Bijlage 12.	Sporen- en vullingenlijst	58
Bijlage 13.	Sporen op historisch kaartmateriaal	59
Bijlage 14.	Vondstenlijst	62
Bijlage 15.	Boorstaten	63

1. Aanleiding

Provincie	Noord-Holland
Gemeente	Castricum
Plaats	Castricum
Toponiem	Rollerusstraat 1
Kaartblad	19C
Perceelnummer(s)	<i>Castricum 00 sectie B nummer 8844</i>
Centrumcoördinaat	106.206 / 506.460
Oppervlakte plangebied	Circa 9200 m ²
Oppervlakte onderzoeksgebied	Circa 4750 m ²
Huidig grondgebruik	Weiland rond bebouwing

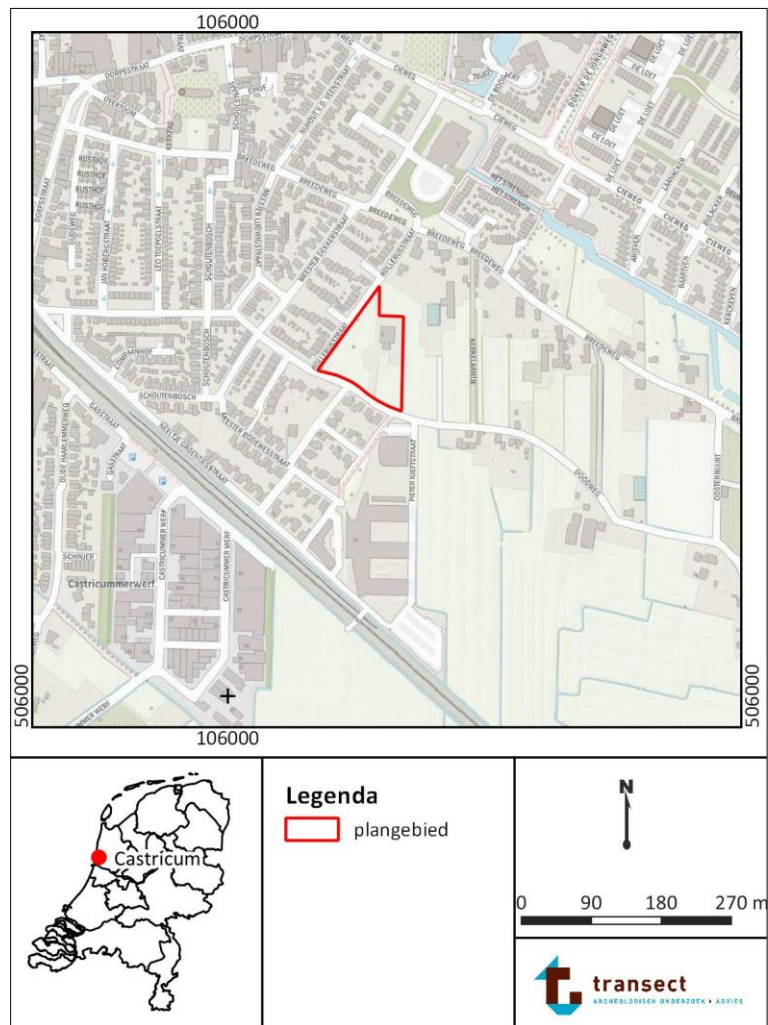
In opdracht van Driessen Vastgoed BV heeft Transect b.v.¹ in mei-juni 2020 een archeologisch inventariserend proefsleuvenonderzoek (IVO-P), karterende en waarderende fase in een plangebied aan de Rollerusstraat 1 in Castricum (gemeente Castricum, Noord-Holland). De ligging van het plangebied is weergegeven in figuur 1 en bijlage 2. In totaal heeft het plangebied een oppervlakte van circa 9200 m². Ten tijde van het onderzoek was het plangebied bebouwd met een woning, met daaromheen een weiland en bomen.

De aanleiding voor het onderzoek vormde de beoogde aanleg van een tuin op de plaats van het weiland, waarbij bomen en heggen worden aangeplant. De totale oppervlakte van deze ingrepen bedraagt ongeveer 4750 m². Voor de realisatie van de tuin is een bestemmingsplanwijziging nodig en in een later stadium een omgevingsvergunning. In het vigerende bestemmingsplan geldt dat wanneer graafwerkzaamheden worden uitgevoerd met een oppervlakte groter dan 500 m², die dieper reiken dan 40 cm -Mv archeologisch onderzoek nodig is. Omdat de ingrepen in het onderzoeksgebied deze planregels overschrijden is het archeologisch onderzoek uitgevoerd.

Voorafgaand aan het proefsleuvenonderzoek is op het terrein niet eerder archeologisch onderzoek uitgevoerd. Wel is in het Programma van Eisen (PvE) voor het onderzoek een beknopt bureauonderzoek opgenomen (Hartog, 2020). Hieruit bleek een hoge verwachting op archeologische resten uit de periode Late-IJzertijd tot Nieuwe tijd. Het noordelijke deel van het plangebied ligt in AMK-terrein 4662, een terrein van archeologische waarde met mogelijk sporen van bewoning uit de Romeinse tijd. Door ligging op een strandwal zijn verder bewoningsresten te verwachten vanaf de Late-IJzertijd. En, aan de hand van het AHN3 is een verhoging in het plangebied waargenomen die mogelijk duidt op een terp uit de Late-Middeleeuwen. Wel bestond de kans dat het plangebied door graafwerkzaamheden (deels) verstoord zou zijn.

Het proefsleuvenonderzoek is uitgevoerd volgens de richtlijnen uit protocol 4003 (inventariserend veldonderzoek) van de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie versie 4.1 (KNA 4.1) en het voor het onderzoek opgestelde PvE (Hartog, 2020).

¹ Transect b.v. voldoet aan de eisen zoals gesteld in de kwaliteitsnorm 'BRL SIKB 4000', versie 4.0, en is gecertificeerd door middel van een procescertificaat. Transect b.v. is certificaathouder van de volgende protocollen: 'KNA Protocol 4001 Programma van Eisen', 'KNA Protocol 4002 Bureauonderzoek', 'Protocol 4003 Inventariserend Veldonderzoek, variant Overig', 'Protocol 4003 Inventariserend Veldonderzoek, variant Proefsleuven' en 'Protocol 4004 Opgraven', en staat geregistreerd bij het RCE en de SIKB.

Figuur 1. De ligging van het plangebied op een topografische kaart (bron: www.opentopo.nl in Hartog, 2020).

2. Resultaten vooronderzoek²

Landschappelijke achtergronden

Het plangebied bevindt zich in het West-Nederlands kustgebied, tussen de strandwallen van Alkmaar-Heiloo-Limmen en Schoorl-Bergen-Egmond. Deze strandwallen zijn ontstaan in de periode 3000-500 v.Chr. (circa Midden-Neolithicum B – Vroege-IJzertijd; zie bijlage 1; Berendsen, 2005). Het gebied tussen de strandwallen is echter ook onderhevig geweest aan invloeden vanuit het estuarium van het Oer-IJ. Het Oer-IJ was een zeearm die tussen 2500 v.Chr. en het jaar 0 actief was (circa Laat-Neolithicum B – Vroeg-Romeinse tijd; Alkemade *et al.*, 2011). In de loop van de Romeinse tijd is het Oer-IJ dichtgeslibd, waardoor het achterland (zo ook het plangebied) werd afgeschermd van zee.

In de periode na activiteit van het Oer-IJ kon in het gebied tussen de strandwallen door verzoeting veenvorming optreden (Hollandveen Laagpakket; De Mulder *et al.*, 2003). Ook ontwikkelde zich vegetatie. Pas in de middeleeuwen erodeerde de kust weer en traden zandverstuivingen op. Zo werden vanaf ongeveer 900 n.Chr. opnieuw duinen gevormd ('Jonge Duinen', Laagpakket van Schoorl). Deze duinen vormden aantrekkelijke locaties voor bewoning, doordat ze hoog en droog in het landschap lagen. Op de geomorfologische en bodemkaart is het plangebied in bebouwd gebied gekarteerd, maar blijkt dat het plangebied zich bevindt in een landschap van welvingen en vlaktes van getijdeafzettingen met daarin nes-, leek- en poldervaaggronden. Het grondwater bevindt er zich tussen circa 40 en 120 cm -Mv (Alterra, 2015; 2017 in Hartog, 2020).

Aan de hand van het Algemeen Hoogtebestand Nederland (AHN3) ligt het plangebied hoger dan de omgeving. Ter plaatse van de huidige bebouwing is mogelijk een ophoging aanwezig, de relateert aan een kleine (woon)terp in het plangebied. De exacte datering van de terp was op basis van het bureauonderzoek niet vast te stellen, maar deze dateert vermoedelijk uit de Late-Middeleeuwen (cf. AWN; Oud Castricum; Dütting, 2019). De terp bevindt zich op een hoogte van circa 1-1,2 m +NAP terwijl het maaiveld in de omgeving rond 0 m NAP tot 0,2 m -NAP ligt (zie bijlage 3).

Archeologische waarden

In het plangebied had voorafgaand aan het PvE (Hartog, 2020) nog niet eerder een archeologisch onderzoek plaatsgevonden (bijlage 4). Wel maakt het noordelijk deel uit van AMK-terrein 4662 ('Rollerusstraat'); een terrein van archeologische waarde. Op dit terrein zijn mogelijk sporen van bewoning aanwezig uit de Romeinse tijd, Vroege-Middeleeuwen en Late-Middeleeuwen. Bij een veldkartering zijn onder andere ruwwandig gedraaid aardewerk, Pingsdorf-aardewerk, kogelpotaardewerk en rood geglazuurd aardewerk gevonden (vondstmelding 280693100). Bij een veldcontrole in 1989 is gebleken dat een groot deel van het terrein verstoord is, onder meer door diepsspitten in 1949. De gaafheid van het terrein is hiermee gering (bron: Archis3).

Verder zijn in de omgeving van het plangebied (binnen een straal van 500 m) nog een AMK-terrein en verschillende onderzoeks- en vondstmeldingen bekend in Archis:

- De historische kern van Castricum (250 m ten noordwesten van het plangebied) staat hier bekend als AMK-terrein 13939, een terrein van hoge archeologische waarde. Binnen het terrein zijn nederzettingenresten aangetroffen uit de periode 12^e eeuw – Nieuwe tijd (bron: Archis3).
- Aan de Cieweg – Dokter de Jonghweg, circa 260 ten noordoosten van het plangebied zijn door de AWN werkgroep Oud-Castricum een slijpsteen, handgevormd aardewerk en botmateriaal verzameld uit de Romeinse tijd (onderzoekmelding 2039542100).
- Aan de Doodweg 6, ongeveer 250 m ten zuidoosten van het plangebied, is bij een bureau- en booronderzoek gebleken dat de ondergrond geheel verstoord was (onderzoekmelding 2201444100; Leuvering, 2011).

² De informatie in dit hoofdstuk is (deels) afkomstig uit het Programma van Eisen (Hartog, 2020).

- Circa 530 m ten zuidoosten van het plangebied, in de Oosterbuurt, zijn bij opgravingen bewoningssporen gevonden uit de Romeinse tijd en Vroege-Middeleeuwen (circa 260-330 n.Chr.; onderzoeksmelding 2004185100). De nederzetting bestond uit ten minste twee boerderijen met bijgebouwen en een klein grafveld (Hagers en Sier, 1999). In de directe omgeving ervan werden ook aanwijzingen gevonden voor de aanwezigheid van een nederzetting uit de 4^e eeuw. Uit deze periode is ook een graf van een vrouw gevonden: nadat van de schedel het gezicht werd gereconstrueerd kreeg zij in 2006 de naam 'Hilde' (Dekkers *et al.*, 2006).
- Rondom het plangebied zijn verschillende vondstmeldingen gedaan, waaronder een metalen kandelaar waarschijnlijk uit de Late-Middeleeuwen (vondstmelding 3208031100), en verschillende vondsten aan de Cieweg (ten noordoosten) bij rioleringswerkzaamheden. Deze vondsten bestaan uit handgevormd en gedraaid aardewerk, Terra Sigillata en speelschijfjes uit de Romeinse tijd en Majolica uit de Vroege Nieuwe tijd (vondstmeldingen 2776976100; 3103185100; 3139060100; 2930397100).

Historische achtergronden

Aan de hand van historisch kaartmateriaal is de historische ontwikkeling van het plangebied in de 19^e en 20^e eeuw te volgen (zie bijlage 5). Van het Kadastraal Minuutplan (1811-1832) blijkt dat in het plangebied een woonhuis stond (bron: Beeldbank RCE). Deze bevond zich min of meer op de plaats van de huidige bebouwing, en stond dus niet binnen het onderzoeksgebied. Vanaf 1880 was nog steeds bebouwing aanwezig, maar deze is veranderd en bestond uit twee losse gebouwen (bron: www.topotijdreis.nl). Ook is het erf rond de bebouwing in de periode 1832-1880 uitgebreid, waardoor het een deel van het onderzoeksgebied ging beslaan. Verder was in het zuidwesten van het onderzoeksgebied een deel van een aan het plangebied aanliggend erf aanwezig.

Op een historische kaart uit 1970 is nog steeds dezelfde bebouwing zichtbaar. Verder is in het plangebied een weg gekarteerd en is het erf rond de bebouwing nog verder naar het westen (binnen het onderzoeksgebied) uitgebreid. De weg in het plangebied is tot 1995 nog zichtbaar op kaartmateriaal. In 2011 lijkt er een aanpassing te zijn gedaan aan de bebouwing. De twee losse gebouwen zijn mogelijk aaneengesloten (bron: www.topotijdreis.nl). Op basis van gegevens van het kadaster moet de bebouwing echter grotendeels zijn gehandhaafd: de huidige bebouwing dateert volgens Bagviewer uit 1872 (bron: www.bagviewer.kadaster.nl).

Huidig gebruik en bodemverstoringen

Het plangebied was ten tijde van het onderzoek in gebruik als woning met eromheen een weiland met gras en enkele bomen. De woning maakt geen deel uit van het onderzoeksgebied – het gebied waarin de tuin wordt aangelegd. In het onderzoeksgebied zijn getuige historisch kaartmateriaal in het zuidwesten en het noorden delen van (mogelijk verharde) erven aanwezig geweest. Doordat hier graafwerkzaamheden zijn uitgevoerd ten behoeve van historische bebouwing bestaat de verwachting dat de ondergrond deels verstoord is (Hartog, 2020).

Aanwezigheid en conservering

Het plangebied heeft op basis van het PvE (Hartog, 2020) een hoge verwachting op archeologische resten uit de periode Late-IJzertijd tot Nieuwe tijd. De verwachting is gericht op een vindplaats met archeologische lagen, grondsporen en vondsten. Verder zijn mogelijk resten van een middeleeuwse terp aanwezig. Het archeologisch niveau wordt verwacht vanaf het maaiveld.

De grondwaterstand van het plangebied is GWT III. Vanwege de wisselende grondwaterstanden, is de kans klein dat organische archeologische resten, zoals hout, leer en textiel, goed bewaard zullen zijn gebleven. In humeuze archeologische lagen en onder het grondwaterniveau mag een hoge conserveringsgraad worden verwacht.

3. Aard, doel en onderzoeksvragen

Het doel van dit onderzoek is het toetsen en aanvullen van de archeologische verwachting voor het plangebied door het opsporen en het waarderen van eventueel aanwezige archeologische resten. Het onderzoek moet, voor zover mogelijk, inzicht geven in de aard, datering, omvang, gaafheid, conservering en begrenzing van de mogelijk aanwezige archeologische resten. Op basis van de onderzoekresultaten kan de bevoegde overheid van de gemeente Castricum een uitspraak doen over de omgang met eventueel aanwezige archeologische resten in het plangebied (behoud *in situ*, opgraven, vrijgave). In het Programma van Eisen (PvE; Hartog, 2020) is hiertoe een hoofdvraagstelling opgenomen met enkele onderzoeksvragen.

De hoofdvraagstelling uit het Programma van Eisen luidt: *Is er in het plangebied sprake van (een) archeologische vindplaats(en), zijn deze behoudenswaardig, en onder welke voorwaarden is behoud mogelijk?*

Deze vraag wordt aan de hand van de volgende onderzoeksvragen beantwoord in hoofdstuk 6 van het huidige rapport:

1. *Zijn er in het onderzoeksgebied archeologische sporen en/of vondsten aanwezig?*
2. *Zijn er een of meerdere vindplaatsen of lagen met een archeologische verwachting aanwezig in het plangebied?*
3. *Hoe ziet de bodemopbouw in het plangebied eruit en in hoeverre is deze intact?*
4. *Wat is de aard, diepteligging, datering, samenhang en spreiding van de aanwezige archeologische resten, grondsporen en structuren (horizontaal en verticaal)?*
5. *Ligt er inderdaad een terp in het plangebied? Wat is de omvang en datering hiervan?*
6. *Wat is de relatie met de omliggende historische/archeologische resten?*
7. *Wat is de datering van de archeologische resten op basis van (chrono-)stratigrafie en typochronologie? En in hoeverre is er sprake van (dis-)continuïteit in gebruik/bewoning?*
8. *Welke categorieën vondstmateriaal zijn aanwezig en in welke mate (ook in relatie tot elkaar)? Wat zegt de aard en mate van voorkomen van het vondstmateriaal over het gebruik van het plangebied in het verleden?*
9. *Welke depositionele en post-depositionele processen zijn te onderscheiden en in hoeverre hebben deze invloed gehad op de bewoningsgeschiedenis en vondstcontexten?*
10. *Wat is de fysieke en inhoudelijke kwaliteit van de aangetroffen archeologische resten (gaafheid en conserveringsgraad)? Is sprake van (een) behoudenswaardige archeologische vindplaats(en)? (Maak voor het beantwoorden van deze vraag gebruik van de KNA-waarderingssystematiek).*
11. *Kan op basis van de resultaten een advies geformuleerd worden t.a.v. het vervolg in de archeologische monumentenzorg (vrijgeven/behoud *in situ*/opgraven). Zo ja, hoe luidt deze?*
12. *Zijn er vanuit de toestand van de archeologische resten, bodemcondities en toekomstig gebruik mogelijkheden voor behoud *in situ*? Wat betekenen de archeologische resten voor het gebruik dat mogelijk is op het terrein?*
13. *Indien een deel van de bodem verstoord is, wat is de omvang en diepte van de verstoring? Kunnen daaronder nog archeologische waarden worden verwacht? Is het mogelijk een deel van het plangebied, bijv. tot een bepaalde diepte, vrij te geven?*
14. *Indien er een terp aanwezig is in het plangebied, zijn er aanvullende maatregelen nodig om de terp te beschermen? Of zijn er mogelijkheden om hem beter zichtbaar te maken?*
15. *Bij afwezigheid van een vindplaats; wat is hier de verklaring voor (verstoord, ander landschap dan verwacht, e.d.)?*

4. Onderzoeksmethodiek

Het proefsleuvenonderzoek is uitgevoerd door Ewan Mol (senior KNA archeoloog) en Maaïke Hartog (archeoloog MA). Conform het PvE zijn vijf proefsleuven aangelegd ('werkputten 1-5') en zeven boringen gezet (boringen 1-7). De locaties van de proefsleuven – hierna te noemen 'werkputten' – en de boringen zijn weergegeven op de luchtfoto in bijlage 2 en allesporenkaart in bijlage 6. Sfeerfoto's van het veldwerk zijn weergegeven in de omslagfiguur en figuren 2-3.

Van werkputten 1-3 (in het westen) is de locatie ten opzichte van het PvE iets gekanteld vanwege de aanwezigheid van te behouden bomen. De uiteindelijke oppervlakte (dekkingsgraad) van de werkputten is hetzelfde gebleven en de kantelingen hadden ook geen effect op de ruimtelijke spreiding van het onderzoek. In totaal is door middel van proefsleuven een oppervlakte onderzocht van 260 m², ofwel circa 5,5% van het onderzoeksgebied (onderzoeksmethode A3, stippelijnpatroon). Als aanvulling zijn vijf boringen gezet (boringen 1-5) op de plaats waar binnen het onderzoek een mogelijke terp werd verwacht. Ook zijn twee boringen gezet in het noorden, waar geen proefsleuven zijn aangelegd (boringen 6-7). Deze boringen dienden ter aanvulling op de informatie over de stratigrafie in het plangebied. De boringen zijn gezet om de 5 m, waarbij rekening gehouden is met de huidige bebouwing, bestrating, kabels en leidingen. Zo was tussen boringen 1-3 en boringen 4-5 een zeecontainer aanwezig, waardoor boring 4 in plaats van op 5 op 9 m afstand van boring 3 is geplaatst. De maximale diepte van de boringen was 2 m -Mv, ofwel tot in de natuurlijke ondergrond.

Er is bij het veldonderzoek niet afgeweken op de vastgestelde methodiek uit het PvE. De werkputten zijn gegraven met een graafmachine voorzien van een 'gladde' en gesloten bak. De werkrichting was oostwaarts. Boringen zijn gezet met behulp van een edelmanboor met een diameter van 7 cm, en onder het grondwater met een gutsboor met een diameter van 3 cm. De boringen zijn gefotografeerd en beschreven volgens de NEN5104 en de Archeologische Standaard Boorbeschrijvingsmethode (ASB; SIKB 2008). Alle grondmonsters zijn na beschrijving handmatig onderzocht op de aanwezigheid van archeologische indicatoren (zoals bot, aardewerk, baksteen, bewerkt vuursteen en houtskool). In/bij de werkputten zijn de vlakken en de stort afgezocht met een metaaldetector op metaalvondsten. Er zijn foto's en (digitale) tekeningen gemaakt van vlakken, profielen en sporen. En, sporen zijn selectief gecoupeerd en afgewerkt. (Mogelijke) structuren zijn in gedetailleerd gedocumenteerd en in dagrapporten beschreven. Bij het veldonderzoek zijn geen grondmonsters genomen. Ook zijn geen (onverbrande) organische resten aangetroffen.

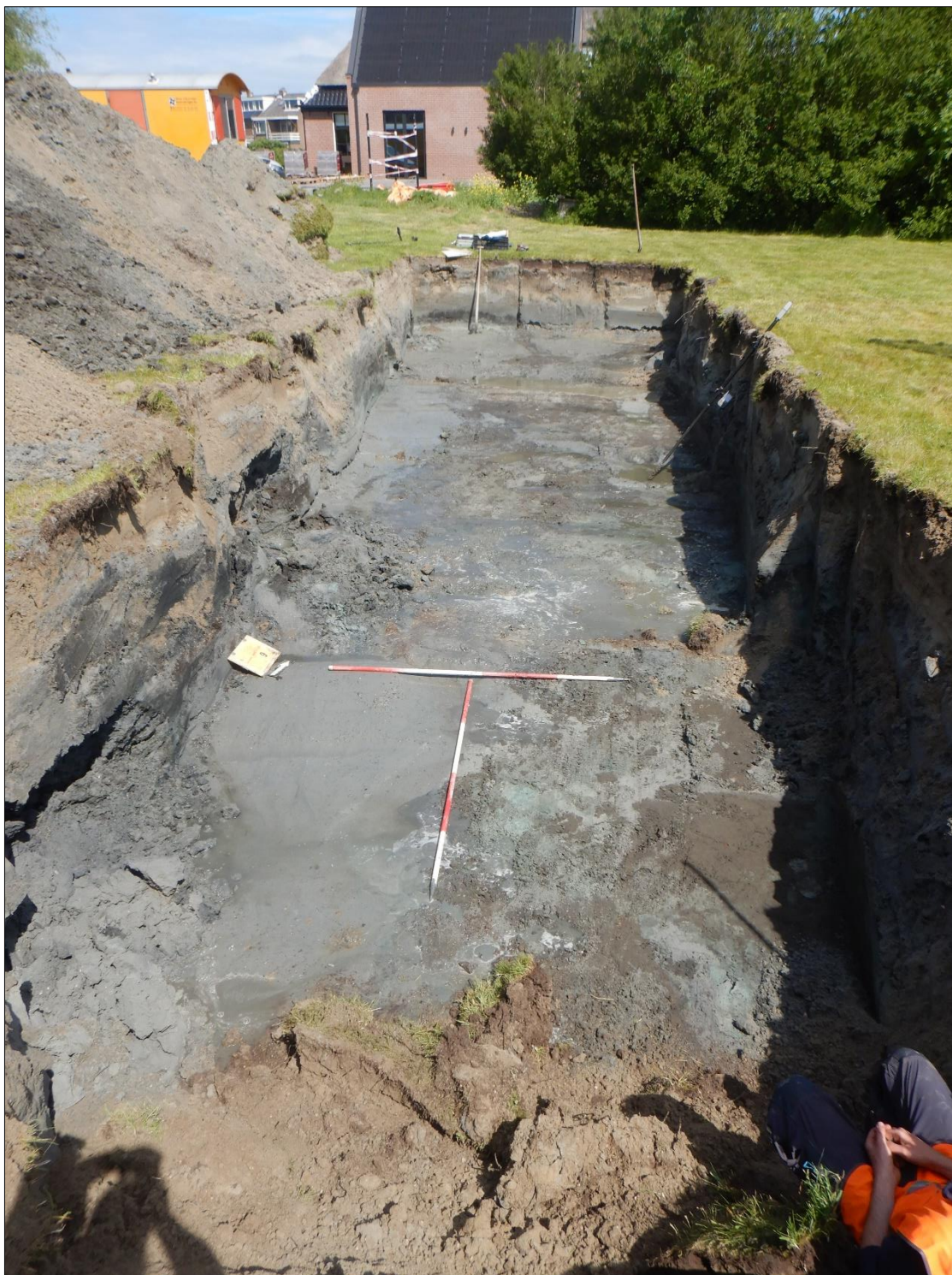
Er zijn in eerste instantie (werkputten 1-2) twee vlakken aangelegd (vlakken 1-2; zie bijlage 7). Vlak 1 is aangelegd in de top van een ophoogpakket op een diepte van circa 80-90 cm -Mv (0,67-0,8 m -NAP). Hieronder is een controlevlak aangelegd ruim in de natuurlijke C-horizont (wadafzettingen) op een diepte van circa 130-140 cm -Mv (1,20-1,27 m -NAP). In werkputten 3-5 is één vlak aangelegd (vlak 2) in de natuurlijke C-horizont onder het niveau van recente verstoringen (circa 130-170 cm -Mv / 1,24-1,62 m -NAP). Verder zijn in totaal tien profieldelen gedocumenteerd om de bodemopbouw te documenteren, namelijk in elke werkput twee.

Figuur 3. Foto van de veldomstandigheden bij aanleg van werkput 4. Opnamerichting: zuiden (fotograaf: Maaïke Hartog, 19-05-2020).

Figuur 2. Foto van de veldomstandigheden rond werkput 2. Opnamerichting: zuiden (fotograaf: Ewan Mol, 19-05-2020).

Figuur 4. Overzichtsfoto van werkput 5. Opnamerichting: zuiden (fotograaf: Ewan Mol, 19-05-2020).

5. Resultaten veldonderzoek

Bodemopbouw³

De bodemopbouw in het onderzoeksgebied is bestudeerd aan de hand van tien profielkolommen en zeven boringen. Foto's van de profielkolommen en de boringen zijn opgenomen in bijlagen 8-9. De boorbeschrijvingen zijn terug te vinden in bijlage 15. Tevens zijn foto's van twee representatieve profielkolommen weergegeven in figuren 5 en 6.

De bodemopbouw bestaat, waar deze nog (deels) intact is, van boven naar beneden uit een circa 30-50 cm dikke bouwvoor, met daaronder een oud bouwlanddek (oud loopniveau), (een overgangslaag,) een antropogeen ophogingspakket en daaronder de natuurlijke C-horizont. De natuurlijke ondergrond bestaat hier uit duin-/stuifzand met in de top een humeus laagje en daarboven een laag wadafzettingen (Laagpakket van Schoorl en Laagpakket van Walcheren, Formatie van Naaldwijk). In werkputten 2-5 was de oorspronkelijke bodemopbouw verstoord tot in de humeuze laag (noorden werkput 3, 120 cm -Mv) of tot in de duinafzettingen (90-160 cm -Mv). Het diepst reikten de verstoringen in werkputten 2 en 3. Boring 1 is op een diepte van 20 cm -Mv gestaakt in ondoordringbaar puin.

Alleen ter hoogte van werkput 1 en in boringen 2-7 is nog een (redelijk) intacte bodemopbouw waargenomen:

- De bouwvoor (S1000) bestond hier uit donkerbruin matig siltig, matig grof licht humeus zand met baksteenresten en (industriële) aardewerk. In boringen 3 en 4 is hierin schelpengruis aangetroffen. Dit is in werkput 1 en boringen 6-7 aangetroffen tot 30-40 cm -Mv en in boringen 2-5 tot 35-50 cm -Mv. De bouwvoor dateert uit de Nieuwe tijd.
- Onder de bouwvoor volgde een oude bouwlanddek, opgebouwd uit opgebrachte grond (S1500). Deze laag was hetzelfde van kleur en structuur als de bouwvoor, maar iets humeuzer en steviger van aard. Deze laag kwam in werkput 1 voor tot circa 75-80 cm -Mv (45 cm dik). In boringen 2-5 was de laag dikker: circa 55-60 cm. In boringen 6-7 was de laag iets dunner: 20-30 cm. In de zijn geen archeologische indicatoren aangetroffen.
- Onder het landbouwdek bevond zich in de boringen een dunne overgangslaag naar het eronder gelegen ophogingspakket. De 'overgangslaag' was in boringen 2-5 ongeveer 15-30 cm dik en bestond uit zwak siltige zandige (bruin)grijze tot blauwgrijze klei en in boringen 2 en 5 uit kleilig (bruin)grijs matig grof zand. In boringen 6 en 7 bestond de laag daarentegen uit een 10-20 cm dikke laag zwak siltig, grijsgeel, matig grof zand.
- De eronder gelegen ophogingslagen (S2000 en S2010) bestonden respectievelijk uit een matig siltige lichtbruine zandlaag met kleibrokken en een laag sterk siltige slappe blauwe klei met mangaanspikkels. Dit pakket kwam in werkput 1 voor tussen diepten van 65-95 cm -Mv (circa 0,5-0,86 m -NAP). In boringen 2-5 is van dit pakket 20-25 cm van het zand (S2000) waargenomen. In boringen 3-5 kwam hieronder een 5-10 cm dik laagje van het klei voor, maar in boring 2 was deze niet aanwezig. In boringen 6 en 7 is juist alléén de kleilaag waargenomen. Deze is hier sterk zandig van aard en circa 30-40 cm dik.
- In het intacte bodemprofiel van werkput 1 is onder het ophogingspakket het duidelijkst de natuurlijke bodemopbouw te zien. Deze bestond hier uit een circa 20 cm dik laagje lichtgrijs gelaagd siltig zand, daaronder een humeus laagje geelbruin siltig zand (10 cm dik) en weer daaronder gelaagd geel siltig zand (S3000 vullingen 1,2 en 3). De top van de natuurlijke afzettingen werd hier aangetroffen op een diepte van circa 100 cm -Mv (0,8-0,86 m -NAP). Het humeuze laagje duidt erop dat er op enig moment gunstige (warme, redelijk droge)

³ Voor een uitvoerige (lithologische) beschrijving van iedere afzonderlijke laag, wordt verwezen naar bijlage 11.

omstandigheden heersten, waardoor bodemvorming heeft kunnen optreden. Het proces van bodemvorming is echter niet compleet gezien het humeuze laagje niet goed gerijpt is.

- In boringen 2-4 is de natuurlijke ondergrond (S3000) aangetroffen vanaf 150-155 cm -Mv (0,89-0,75 m -NAP); in boring 5 vanaf 135 cm -Mv (0,97 m -NAP). Deze bestond hier afwisselend uit zwak siltig zand met schelpengruis (boringen 3-4) en uit uiterst siltige matig slappe grijze klei (boringen 2 en 5). In boringen 6-7 waren alle drie de vullingen aanwezig. Deze kwamen hier voor vanaf een diepte van 100 en 120 cm -Mv (1,02 en 0,83 m -NAP).

Het grondwater is aangetroffen op een diepte van 1,25-1,32 m -NAP.

Aan de bodemopbouw zijn enkele conclusies te verbinden: er is sprake geweest van antropogene activiteit in het terrein in meerdere fasen waardoor de oorspronkelijke bodemopbouw is aangetast, en de hoogte van het oorspronkelijke natuurlijke maaiveld kende binnen het plangebied een microreliëf.

Microreliëf

Waar in boring 7 en in werkput 1 sprake is van natuurlijke afzettingen (S3000) vanaf een diepte van om en nabij 0,8-0,86 m -NAP is in boring 6 hiervan pas sprake op een diepte vanaf 1,02 m -NAP. In de andere boringen en werkputten is het natuurlijk bodemprofiel afgetopt en zijn hierover geen uitspraken te doen. Het maaiveld lijkt op basis van de intacte bodemopbouw oorspronkelijk in geringe mate opgelopen te hebben richting het oosten. In hoeverre hiervan oorspronkelijk verder naar het oosten sprake is geweest is op basis van het proefsleuvenonderzoek niet vast te stellen.

Antropogene activiteiten

De bodemopbouw duidt er verder op dat in het noorden (boringen 6-7) en het oosten (boringen 3-5) van het terrein een kleipakket is opgebracht (S2010); gezien de dikte (over het algemeen 5-10 cm) bestond dit laagje vermoedelijk uit mestplaggen ter verbetering van de grondkwaliteit. Naar het noorden toe werd de laag dikker (circa 30-40 cm). Het was geen substantieel ophogingspakket. Dit laagje is ook aangetroffen in werkput 1 maar niet in boring 2. Mogelijk bevond zich hier een akkercomplex dat in het zuidoosten door de locatie van boring 2 is begrensd.

De zandlaag die (boven het klei⁴) is waargenomen in boringen 2-5 en werkput 1 (S2000) is in een latere fase opgebracht. De dikte hiervan neemt vanuit werkput 1 en boringen 2-4 in de richting van boring 5 globaal af van 25 naar 5 cm. Dit is opvallend, aangezien de zandlaag dan geen plaatselijk fenomeen zou betreffen zoals op basis van de ligging van een vermoedelijke terp is te verwachten (bijlage 10). Deze komt namelijk niet uit ter hoogte van werkput 1, terwijl daar de zandlaag wel aanwezig is. Een verklaring voor de afwezigheid van de zandlaag in boringen 6 en 7 is vermoedelijk dat het maaiveld ten tijde dat deze is opgebracht op die locatie al op de gewenste hoogte lag – door het dikkere kleipakket. Het maaiveld lag dus oorspronkelijk in het noordwesten hoger, en is door het zandlaagje in het oosten op gelijk niveau gebracht.

De huidige hogere ligging van het maaiveld rond boringen 2-5 ten opzichte van de locatie van de werkput 1 is ook niet te verklaren aan de hand van het voorkomen van een 'overgangslaag' die in de werkput niet is aangetroffen. Ook de dikte van deze laag is slechts gering (15-30 cm) en deze laag is bovendien ook aangetroffen in boringen 6-7, waar het maaiveld momenteel ongeveer even hoog ligt als de werkput.

De verklaring voor de hoogte van de 'terp' moet gezocht worden in het 'bouwlanddek' (S1500) dat zich direct bevindt onder de (sub)recente bouwvoor (S1000). In deze laag is geen vondstmateriaal aangetroffen, wat het niet mogelijk maakt de laag precies te dateren. Omdat er boven vondstmateriaal is gevonden uit de Nieuwe tijd en er onder vondstmateriaal uit de Late-Middeleeuwen moet deze echter in de periode hiertussen (16^e-19^e eeuw) geplaatst worden. Deze zou

⁴ Overall behalve in boring 2, waar geen klei is waargenomen.

dus kunnen samenhangen met de bebouwing die op het Kadastraal Minuutplan in het plangebied gekarteerd staat. In boringen 2-5 is deze laag 55-60 cm dik, terwijl deze naar werkput 1 naar 40-45 cm afneemt en in boringen 6-7 maar 20-30 dik is.

Figuur 5. Profielkolom 1.1 in het zuidoosten van werkput 1. Opnamerichting foto: oost. Maaiveld: circa 0,14 m +NAP (fotograaf: Maaïke Hartog, 19-05-2020).

Figuur 6. Profielkolom 5.1 in het zuidoosten van werkput 5. Opnamerichting foto: oost. Maaiveld: circa 0,08 m -NAP (fotograaf: Maaïke Hartog, 19-05-2020).

Sporen en structuren

In totaal zijn in het plangebied negen archeologische grondsporen aangetroffen, alle bestaand uit paalgaten en/of paalkuilen uit werkput 1. De sporen zijn aangetroffen in de top van het antropogene ophogingspakket (S2000). Ze kwamen voor op een diepte vanaf 80-90 cm -Mv (0,68-0,80 m -NAP). Een sporenlijst met alle spooromschrijvingen is opgenomen in bijlage 12. Foto's van de sporen zijn weergegeven in figuren 7-10.

Gaafheid

Aan de hand van de bodemopbouw in het plangebied is af te leiden dat het bodemprofiel in werkput 1 redelijk intact is gebleven – waar het in andere gevallen duidelijk is verstoord en/of afgetopt. Toch lijken op basis van de gaafheid van de sporen delen van het oorspronkelijk bodemprofiel te zijn omgezet. Deze conclusie kan ook getrokken worden aan de hand van de abrupte overgang van het oude bouwlanddek (S1500) naar het ophogingspakket (S2000-2010). Hoeveel er van de bodemopbouw is verdwenen is niet te bepalen.

Ongeveer alle sporen hebben (nog) een diepte van rond de 20-26 cm, behalve spoor 5 die 50 cm diep was en spoor 8 en 9 van 6 en 10 cm diep. Het diepere voorkomen van S5 hangt vermoedelijk deels

samen met de ondiepere ligging van de intacte natuurlijke afzettingen in het centrale deel van de werkput, maar; ook deels met de oorspronkelijk grotere diepte van het spoor. De geringe (rest)diepte van S8 en S9 hangt samen met de oorspronkelijke diepte van de sporen – op basis van de ligging vrijwel direct naast S6 en S7.

De sporen waren alle in het veld goed herkenbaar en staken duidelijk (donker) af tegen het lichtgrijs gekleurde natuurlijke zand. Verder waren in de sporen in verschillende gevallen nog (intacte) houten palen aanwezig, die er ook op duiden dat de conserveringsomstandigheden in het veld goed zijn/waren. Dit hangt vermoedelijk samen met de (hoge) grondwaterstand. De gaafheid van de sporen is op basis van diepte, goede herkenbaarheid en conserveringsomstandigheden goed te noemen.

Ruimtelijke spreiding en interpretatie

De sporen waarin houten palen en/of resten van hout zijn aangetroffen zijn alle op één lijn aangetroffen (S2, 5, 9). Op dezelfde lijn bevinden zich S1 en S4, waarin op basis van het onderzoek van origine ook palen aanwezig zijn geweest. S3, S6 en S7 liggen niet op dezelfde lijn maar zijn alle tot precies 20 cm diepte opgevuld met hetzelfde materiaal als de andere paalsporen. Op basis van uiterlijk, kleur, textuur en inclusies dateren de paalsporen vermoedelijk uit dezelfde periode. Daar komt bij dat het hout op basis van de vervaardigingswijze (machinaal) en het aardewerk uit S2 en S7 uit dezelfde periode dateren, namelijk Nieuwe tijd.

De sporen zijn geplot op kaartmateriaal uit 1880, 1940 en 1970 (zie bijlage 12). Aan de hand hiervan is af te leiden dat de aangetroffen sporen in werkput 1 samenhangen met het erf dat aan het einde van de 19e eeuw of recenter (1970) bij de bestaande bebouwing heeft gelegen. Gezien de staat waarin de palen verkeren is het het meest waarschijnlijk dat ze relateren aan bebouwing op het erf (bijvoorbeeld een schuurtje) uit de jaren '70 (zie figuren 7-9).

Vondstmateriaal

Bij het veldonderzoek is één van de houten paaltjes uit de sporen bemonsterd (V2 S2) en zijn twee aardewerkfragmenten en twee baksteenfragmenten verzameld. Eén fragment baksteen was afkomstig uit een gesloten context namelijk S7 in werkput 1 (V3; figuur 11). Dit was een fragment van hard roodbruin gekleurde baksteen met een doorsnede van circa 1 cm. Op basis van het harde baksel en locatie binnen een spoor uit de Nieuwe tijd dateert het baksteen uit de Nieuwe tijd.

De andere vondsten zijn afkomstig uit de bouwvoor (S1000) en zijn verzameld ter hoogte van werkput 1 (V1) en uit boring 1 (V4). Het aardewerk dat ter hoogte van werkput 1 is verzameld bestaat uit bodemfragmenten van al-dan-niet met lood geglazuurde steengoedkannetjes (figuur 12). Het baksteen waarop boring 1 is gestaakt betrof een hard gebakken roodbruin gekleurde gefragmenteerde baksteen met afmetingen van ongeveer 3 x 11 x 5 cm (figuur 13). Op het baksteen zijn resten van mortel aanwezig. Op basis van het mortel, het harde baksel en stratigrafische positie dateert het fragment uit de Nieuwe tijd.

De conservering van het vondstmateriaal is (zeer) goed te noemen. Van aardewerk zijn diagnostische fragmenten (bodemfragmenten) verzameld met een gaaf oppervlak, het baksteen is nagenoeg heel en vertoont nog sporen van mortel, en de waargenomen houten palen zijn goed gepreserveerd en vertonen tekenen van machinale bewerking. De aard en datering van de vindplaats zijn op basis van het vondstmateriaal dus goed vast te stellen.

Figuur 7. Spoor 1 in het zuidelijke uiteinde van werkput 1. Opnamerichting: zuid (fotograaf: Maaïke Hartog, 19-05-2020).

Figuur 8. Spoor 1 in het zuiden van werkput 1. Opnamerichting: zuid (fotograaf: Maaïke Hartog, 19-05-2020).

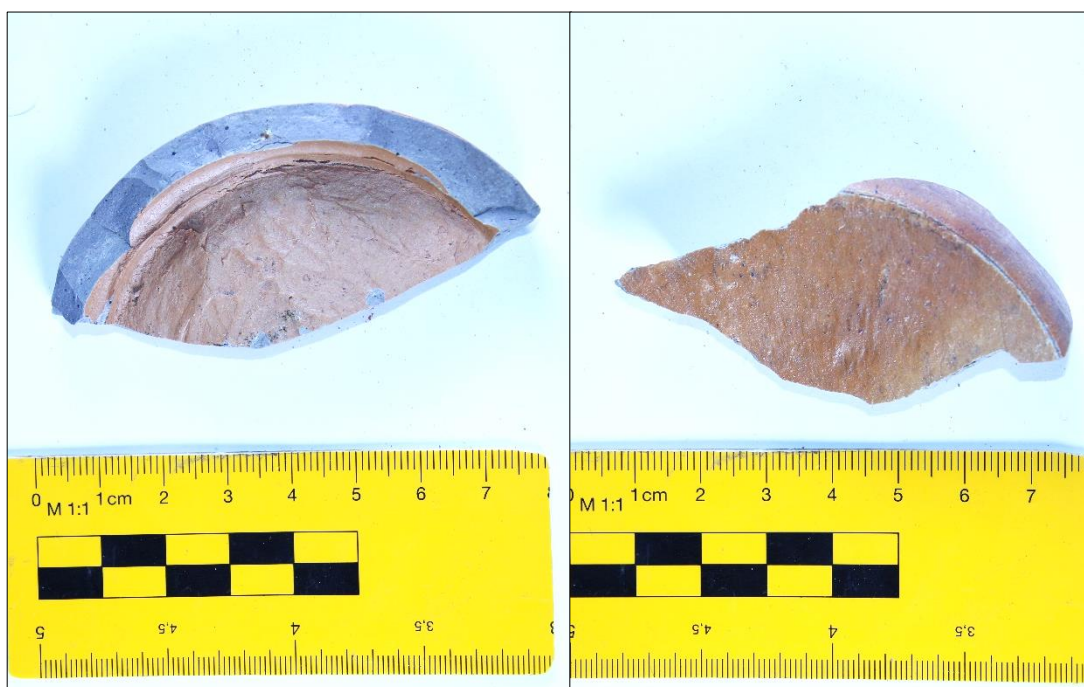
Figuur 9. Spoor 5 in het midden van werkput 1. Opnamerichting: west (fotograaf: Maaïke Hartog, 19-05-2020).

Figuur 10. Spoor 9 in het noorden van werkput 1. Opnamerichting: west (fotograaf: Maaïke Hartog, 19-05-2020).

Figuur 11. Baksteenfragmentje uit spoor 7 (V3; foto door: Robin Mol).

Figuur 12. Fragmenten steengoedaardewerk uit de bouwvoor (S1000, V1; foto's door: Robin Mol).

Figuur 13. Baksteen verzameld bij boring 1 (V4; foto door: Robin Mol).

6. Beantwoording van de onderzoeksvragen

1. *Zijn er in het onderzoeksgebied archeologische sporen en/of vondsten aanwezig?*

Bij het veldonderzoek zijn antropogene sporen aangetroffen die vermoedelijk dateren uit de jaren '70 van de vorige eeuw of de jaren '80 van de 19^e eeuw. Direct het niveau waarin deze sporen werden gevonden kwam in het oosten van het plangebied een dikker 'bouwlanddek' voor dan in het westen. Dit duidt erop dat het terrein vermoedelijk aan het einde van de 19^e of in de vroege 20^e eeuw is opgehoogd voor de aanleg van het huidige erf in het plangebied. In de periode voorafgaand aan deze ophoging heeft het erf vermoedelijk op dezelfde hoogte gelegen als de rest van het plangebied.

2. *Zijn er een of meerdere vindplaatsen of lagen met een archeologische verwachting aanwezig in het plangebied?*

Er is in het plangebied één vindplaats aangetroffen met antropogene sporen uit de 19e-20e eeuw. Deze bevond zich in werkput 1 en bestond uit paalgaten. Paalgaten zijn in de andere werkputten niet aangetroffen. Deze werkputten bleken recent vestoord/vergraven. Een tweede 'vindplaats' bestaat uit het opgehoogd terrein in het uiterste oosten van het onderzoeksgebied (het huidige erf in het plangebied). De ophoging dateert op basis van het onderzoek uit de late 19^e of vroege 20^e eeuw en hangt samen met de huidige bebouwing.

3. *Hoe ziet de bodemopbouw in het plangebied eruit en in hoeverre is deze intact?*

De bodemopbouw bestaat, waar deze nog (deels) intact is, van boven naar beneden uit een circa 30-50 cm dikke bouwvoor, met daaronder een oud bouwlanddek (oud loopniveau), (een overgangslaag,) een antropogeen ophogingspakket en daaronder de natuurlijke C-horizont. De natuurlijke ondergrond bestaat hier uit duin-/stuifzand met in de top een humeus laagje en daarboven een laag wadafzettingen (Laagpakket van Schoorl en Laagpakket van Walcheren, Formatie van Naaldwijk).

In werkputten 2-5 was de oorspronkelijke bodemopbouw verstoord tot in de humeuze laag (noorden werkput 3, 120 cm -Mv) of tot in de duinafzettingen (90-160 cm -Mv). Het diepst reikten de verstoringen in werkputten 2 en 3. Boring 1 is op een diepte van 20 cm -Mv gestaakt in ondoordringbaar puin.

4. *Wat is de aard, diepteligging, datering, samenhang en spreiding van de aanwezige archeologische resten, grondsporen en structuren (horizontaal en verticaal)?*

De aangetroffen resten hangen alle samen met de huidige bebouwing in het plangebied en het erf dat er rondom aanwezig is geweest in de periode tussen 1880 en heden.

5. *Ligt er inderdaad een terp in het plangebied? Wat is de omvang en datering hiervan?*

Het terrein is in het oosten van het plangebied aan het einde van de 19^e of het begin van de 20^e eeuw opgehoogd ten behoeve van de realisatie van de huidige bebouwing en een erf. Er is geen sprake van een (laat)middeleeuwse fase van de ophoging.

6. *Wat is de relatie met de omliggende historische/archeologische resten?*

Er zijn geen resten ouder dan de periode 19^e-20^e eeuw aangetroffen. Het zuiden van het plangebied is bovendien geheel verstoord (vergraven). Van een onderzoek direct ten noorden is bekend dat hier in het jaar 1949 gediëpploegd is (zie hoofdstuk 2). Hiervan lijkt ook in het plangebied (plaatselijk) sprake te zijn geweest. Hierbij is geploegd vanuit het oude landbouwdek (S1500), welke op basis van de datering van de erboven en eronder gelegen niveaus uit de periode eind 19^e-begin 20^e eeuw dateert. Dat hierin in 1949 gediëpploegd is is hiermee niet onwaarschijnlijk.

7. *Wat is de datering van de archeologische resten op basis van (chrono-)stratigrafie en typochronologie? En in hoeverre is er sprake van (dis-)continuïteit in gebruik/bewoning?*

De aangetroffen antropogene resten dateren uit de 19^e-20^e eeuw. Of basis is van continuïteit in het gebruik van het plangebied is niet meer vast te stellen: het plangebied is met ploegwerkzaamheden grotendeels verstoord geraakt. Theoretisch gezien heeft op de intacte natuurlijke afzettingen wel bewoning kunnen plaatsvinden. Sporen hiervan zullen echter door de verstoringen niet meer herkenbaar zijn.

8. *Welke categorieën vondstmateriaal zijn aanwezig en in welke mate (ook in relatie tot elkaar)? Wat zegt de aard en mate van voorkomen van het vondstmateriaal over het gebruik van het plangebied in het verleden?*

In totaal zijn twee fragmenten baksteen, twee fragmenten aardewerk en één houtmonster verzameld. In de bouwvoor was sprake van grote hoeveelheden baksteenpuin. Dit 'vondstmateriaal' lijkt allemaal samen te hangen met bouwactiviteiten op het perceel in de afgelopen 100 jaar.

9. *Welke depositionele en post-depositionele processen zijn te onderscheiden en in hoeverre hebben deze invloed gehad op de bewoningsgeschiedenis en vondstcontexten?*

In het zuiden van het plangebied is de bodemopbouw volledig verstoord geraakt (tot wel 160 cm -Mv) door diepploegwerkzaamheden in 1949 – waarvan ook direct ten noorden van het plangebied sprake is. In de periode direct ervoor en erna hebben bouwwerkzaamheden plaatsgevonden. Door de bouwwerkzaamheden is vanaf maaiveld een circa 35-50 cm dik puinpakket (bouwvoor) aanwezig.

De hoge grondwaterstand en het ontbreken van diepploegsporen heeft er in werkput 1 en ter hoogte van boringen 2-7 toe geleid dat organische resten en sporen hier goed bewaard zijn gebleven. Er is op deze locaties echter geen sprake van antropogene sporen ouder dan de 19^e eeuw.

10. *Wat is de fysieke en inhoudelijke kwaliteit van de aangetroffen archeologische resten (gaafheid en conserveringsgraad)? Is sprake van (een) behoudenswaardige archeologische vindplaats(en)? (Maak voor het beantwoorden van deze vraag gebruik van de KNA-waarderingsystematiek).*

De fysieke kwaliteit van de antropogene resten is goed: sporen en vondsten zijn goed bewaard gebleven, goed herkenbaar en bieden goede kans om de vindplaats te duiden en te dateren. De inhoudelijke kwaliteit van de vindplaatsen is echter op basis van de ouderdom ervan gering. Alle sporen en vondsten hangen samen met de huidige bebouwing. De vindplaatsen kunnen daarom als niet-behoudenswaardig worden aangemerkt.

11. *Kan op basis van de resultaten een advies geformuleerd worden t.a.v. het vervolg in de archeologische monumentenzorg (vrijgeven/behoud in situ/opgraven). Zo ja, hoe luidt deze?*

Op basis van de resultaten van het onderzoek zijn de aangetroffen antropogene resten aangemerkt als niet-behoudenswaardig. Op basis hiervan adviseren wij het plangebied vrij te geven voor de aanleg van de tuin.

12. *Zijn er vanuit de toestand van de archeologische resten, bodemcondities en toekomstig gebruik mogelijkheden voor behoud in situ? Wat betekenen de archeologische resten voor het gebruik dat mogelijk is op het terrein?*

Niet van toepassing. Er is geen sprake van behoudenswaardige archeologische resten.

13. *Indien een deel van de bodem verstoord is, wat is de omvang en diepte van de verstoring? Kunnen daaronder nog archeologische waarden worden verwacht? Is het mogelijk een deel van het plangebied, bijv. tot een bepaalde diepte, vrij te geven?*

Niet van toepassing. Er is geen sprake van behoudenswaardige archeologische resten. Oudere resten (van vóór de 19^e eeuw) worden bovendien niet (meer) verwacht omdat de bodemopbouw in het

plangebied voor een groot deel verstoord is. Hierbij is zelfs de natuurlijke ondergrond tot een diepte van wel 160 cm -Mv verstoord geraakt.

14. Indien er een terp aanwezig is in het plangebied, zijn er aanvullende maatregelen nodig om de terp te beschermen? Of zijn er mogelijkheden om hem beter zichtbaar te maken?

Er is in het plangebied niet zozeer sprake van een terp, maar eerder van een opgehoogd terrein dat is aangelegd voor de realisatie van de huidige bebouwing. De ophoging is gezien de ouderdom niet archeologisch waardevol.

15. Bij afwezigheid van een vindplaats; wat is hier de verklaring voor (verstoord, ander landschap dan verwacht, e.d.)?

Archeologische resten uit de periode voorafgaand aan de 19^e eeuw zijn in het plangebied niet aangetroffen. Mogelijk heeft dit ermee te maken dat de bodemopbouw in het plangebied bij diepploegwerkzaamheden in 1949 voor een groot deel verstoord is geraakt. Hierdoor is het archeologisch relevante niveau voor deze perioden (de top van de natuurlijke afzettingen) verstoord geraakt. Verder bleek de 'terp' die op het AHN zichtbaar was van een recente datum. Deze dateert namelijk op basis van stratigrafie uit de periode eind 19^e-begin 20^e eeuw. Er is op basis van de dikte van de verschillend aangetroffen bodemlagen geen sprake van een (laat)middeleeuwse fase van de terp.

7. Waardestelling

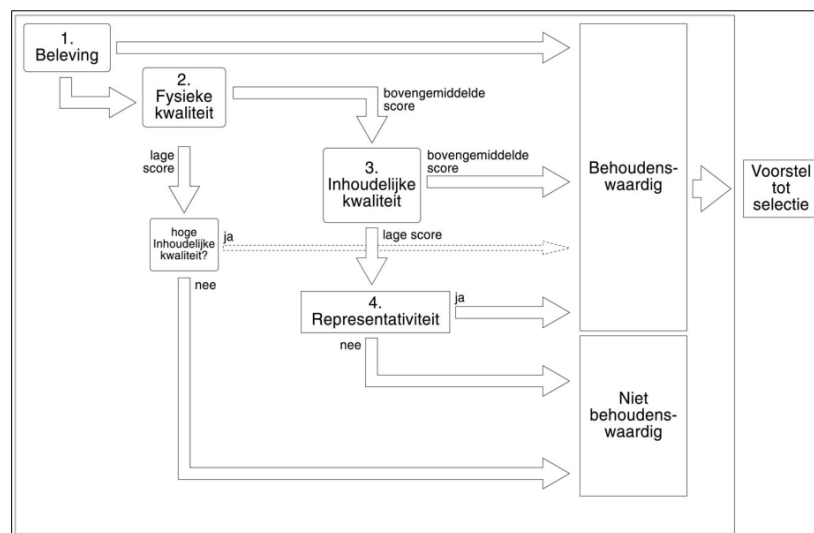
Archeologische vindplaatsen worden gewaardeerd conform de BRL4000 / KNA-protocol 4003, specificatie VS06 Waarderen en bijlage IV van de KNA 4.1. Vindplaatsen worden gewaardeerd op drie waarden (beleving, fysieke kwaliteit en inhoudelijke kwaliteit) en daarbinnen op waarderingscriteria (tabel 2). Op ieder van de in totaal acht waarderingscriteria kan minimaal 1 en maximaal 3 worden gescoord.

Bij de waardering wordt eerst nagegaan of vindplaatsen vanwege hun belevingswaarde, op basis van hun schoonheid of herinneringswaarde, als behoudenswaardig aangemerkt kunnen worden (figuur 14). De vindplaatsen worden vervolgens op hun fysieke kwaliteit beoordeeld. Een vindplaats is in principe behoudenswaardig, indien de criteria gaafheid en conservering samen bovengemiddeld (vijf of zes punten) scoren. De beoordeling van de fysieke kwaliteit is gerelateerd aan de archeoregio waarin de vindplaats zich bevindt.

Bij een middelmatige tot lage score (vier punten of minder), wordt naar de inhoudelijke kwaliteitscriteria gekeken om te bepalen of een vindplaats toch behoudenswaardig is. Indien te verwachten is dat op een van de inhoudelijke criteria 'hoog' wordt gescoord, wordt de vindplaats ook in principe behoudenswaardig geacht. Dit 'vangnet' heeft tot doel er voor te zorgen dat terreinen die van beperkte fysieke kwaliteit zijn, maar desondanks inhoudelijk van groot belang, uit de beoordeling vallen.

Vindplaatsen die op grond van hun fysieke kwaliteit als in principe behoudenswaardig zijn aangemerkt, worden vervolgens gewaardeerd op hun inhoudelijke kwaliteit.

- Eerst vindt een afweging plaats op de eerste drie inhoudelijke kwaliteitscriteria; zeldzaamheid, informatiewaarde en ensemblewaarde. Bij een bovengemiddelde score van zeven punten of meer wordt het monument als behoudenswaardig aangemerkt.
- Na deze weging wordt bij vindplaatsen met een lagere inhoudelijke waardering (minder dan zeven punten) nagegaan of het criterium representativiteit van toepassing is. Zo ja, dan wordt een voorstel gedaan voor een als behoudenswaardig aan te merken steekproef per categorie.
- De overige vindplaatsen zijn niet behoudenswaardig.

Figuur 14. De waarderingssystematiek op basis van de BRL4000/KNA 4.1.

Waardestelling

Het plangebied is door diepploegwerkzaamheden in 1949 voor een groot deel verstoord geraakt. Hierbij is het archeologische niveau in de top van de natuurlijke afzettingen grotendeels verstoord geraakt. Op de plaatsen waar de natuurlijke ondergrond nog intact is aangetroffen zijn geen archeologische resten aangetroffen.

Antropogene resten bestaan in het plangebied uitsluitend uit paalsporen en een ophogingslaag uit de periode eind 19^e-begin 20^e eeuw. De gaafheid en conservering van de sporen en vondsten (aardewerk, baksteen, hout) is goed. De inhoudelijke kwaliteit van de resten is echter op basis van de datering ervan laag. Een verder archeologisch onderzoek naar de resten zal geen aanvullende kennis opleveren van het gebruik van het plangebied in het verleden. Op basis hiervan zijn de sporen ('vindplaats 1') en de ophogingslaag ('vindplaats 2') aangemerkt als niet-behoudenswaardig (zie tabellen 1 en 2).

Tabel 1. Waardestelling sporenniveau 19^e-20^e eeuw.

Waarden	Criteria	Score - hoog	Score - middelhoog	Score - laag
Beleving	<i>Schoonheid</i>	n.v.t.		
	<i>Herinneringswaarde</i>	n.v.t.		
Fysieke kwaliteit	<i>Gaafheid</i>	3		
	<i>Conservering</i>	3		
Inhoudelijke kwaliteit	<i>Zeldzaamheid</i>			1
	<i>Informatiewaarde</i>			1
	<i>Ensemblewaarde</i>			1
	<i>Representativiteit</i>	nee		

Tabel 2. Waardestelling ophogingslaag 19e-20e eeuw.

Waarden	Criteria	Score - hoog	Score - middelhoog	Score - laag
Beleving	<i>Schoonheid</i>	n.v.t.		
	<i>Herinneringswaarde</i>	n.v.t.		
Fysieke kwaliteit	<i>Gaafheid</i>		2	
	<i>Conservering</i>	3		
Inhoudelijke kwaliteit	<i>Zeldzaamheid</i>			1
	<i>Informatiewaarde</i>			1
	<i>Ensemblewaarde</i>			1
	<i>Representativiteit</i>	nee		

8. Conclusie en advies

Conclusie

In het plangebied zijn een negental paalsporen aangetroffen die op basis van stratigrafie en vondstmateriaal (baksteen) dateren uit de periode 19^e-20^e eeuw. Verder is aangetoond dat geen sprake is van een (laat)midleeeuwse terp. Op de plaats waar de terp verwacht werd is in de Late-Midleeeuwen geen sprake geweest van een 'verhoogd landschap'. Hier zijn ophogingen aangebracht ten behoeve van de realisatie van de huidige bebouwing (uit 1880).

In een groot deel van het plangebied (werkputten 2-5) is de ondergrond verstoord tot een diepte van wel 160 cm -Mv. De verstoringen zijn vermoedelijk – net als direct ten noorden van het plangebied – veroorzaakt door diepploegwerkzaamheden in 1949. Hierbij is het archeologisch niveau voor de perioden Late-IJzertijd tot en met Late-Midleeeuwen verstoord geraakt. Op de plaatsen waar wel een (redelijk) intact natuurlijk bodemprofiel is aangetroffen (werkput 1, boringen 2-7) is geen sprake van oudere archeologische resten.

De paalgaten en de ophogingslaag uit de 19^e-20^e eeuw zijn op basis van de KNA-waardestellingssystematiek als niet-behoudenswaardig aangemerkt door hun zeer lage informatiewaarde over het terrein. Verder is aan de hand van het onderzoek de verwachting op archeologische resten uit de periode Late-IJzertijd – Late-Midleeeuwen bijgesteld naar laag.

Advies

Het selectieadvies omvat de volgende mogelijkheden: (1) het vrijgeven van het plangebied; (2) het behoud in situ van vindplaatsen (fysiek beschermen); of (3) het behoud ex situ van vindplaatsen (definitief opgraven). Het selectieadvies wordt voorgelegd aan de bevoegde overheid, die uiteindelijk een selectiebesluit moet nemen.

In het onderzoeksgebied bestaat het voornemen om in de plaats van een weiland een tuin met heggen en bomen te realiseren. Bij het archeologisch onderzoek zijn geen archeologisch behoudenswaardige resten aangetroffen. Bovendien is de archeologische verwachting in het geheel naar laag bijgesteld. Op basis hiervan adviseert Transect b.v. het terrein vrij te geven voor de toekomstige ontwikkeling.

Bovenstaande vormt een advies. Op basis van het advies is het aan de bevoegde overheid van de gemeente Castricum een selectieadvies uit te brengen voor eventueel aanvullend onderzoek in het plangebied en de wijze waarop dit al dan niet dient plaats te vinden.

9. Geraadpleegde bronnen

Archeologische kaarten en databestanden

- Archeologische Monumenten Kaart (AMK), Rijksdienst voor Cultureel erfgoed (RCE), Amersfoort, 2007.
- Archeologisch Informatie Systeem (Archis3), Rijksdienst voor Cultureel erfgoed (RCE), Amersfoort, 2015.
- www.ahn.nl
- www.pdok.nl
- www.ruimtelijkeplannen.nl
- www.opentopo.nl
- www.topotijdreis.nl
- www.bagviewer.kadaster.nl
- www.beeldbank.cultureelerfgoed.nl
- www.zoeken.cultureelerfgoed.nl
- www.arcgis.com
- www.kadaster.nl

Literatuur

SIKB, 2018. *Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie, versie 4.1* (KNA 4.1).

Bakker, H., de, 1966. *De subgroepen van het systeem van bodemclassificatie voor Nederland*, in: *Boor en Spade*.

Alkemade, M., Heeringen, R.M. van en K. Klerks, 2011. *Archeologiebeleid gemeente Castricum*. Amersfoort: Vestigia rapport nr. V634.

Bakker, H., de, 1966. *De subgroepen van het systeem van bodemclassificatie voor Nederland*, in: *Boor en Spade*.

Bartels, M., 2011. *Steden in Scherven Catalogus. Cities in sherds catalogue. Vondsten uit beerputten in Deventer, Dordrecht, Nijmegen en Tiel (1250-1900). Finds from cesspits in Deventer, Dordrecht, Nijmegen and Tiel (1250-1900)*. Zwolle: Stichting Promotie Archeologie (SPA) uitgevers.

Berendsen, H.J.A., 2005. *Landschappelijk Nederland*. Assen.

Bitter, P. S. Ostkamp en N.L. Jaspers, 2013. *Classificatiesysteem voor (post-)middeleeuws aardewerk en glas = Het Deventer Systeem (sinds 1989)*. Amersfoort: ADC-ArcheoProjecten.

Dekkers, C., G. Dorren en R. van Eerden, 2006. *Het land van Hilde. Archeologie in het Noord- Hollandse kustgebied*. Haarlem/Utrecht.

Dütting, M. 2019. *Memo: Advies archeologie Rollerstraat 1 te Castricum bij grondverzet bij tuinaanleg*. Castricum: NMF.

Hagers, J.-K.A. en M.M. Sier, 1999. *Castricum-Oosterbuurt, bewoningssporen uit de Romeinse tijd en middeleeuwen*. Amersfoort (Rapportage Archeologische Monumentenzorg 53).

Hartog, M., 2020. *Castricum, Rollerstraat 1. Gemeente Castricum (NH). Een inventariserend veldonderzoek d.m.v. proefsleuven, karterende en waarderende fase*. Nieuwegein: Transect-PvE 20200404/MH1.3.

Leuvering, J.H.F., 2011. *Inventariserend veldonderzoek d.m.v. boringen. Doodweg 6 te Castricum. Gemeente Castricum*. Doetinchem: SyntheGra Rapport S090008.

Mulder, E.F.J. de, M.C. Geluk, I.L. Ritsema, W.E. Westerhof, en T.E. Wong, 2003. *De ondergrond van Nederland*. Houten.

Stouthamer, E., K.M. Cohen en W.Z. Hoek, 2015. *De vorming van het Land*. Utrecht.

Vos, P.C., 2015. *Compilation of the Holocene paleogeographical maps of the Netherlands*, in P.C. Vos (red.), *The origin of the Dutch coastal landscape*. Groningen, 50-81.

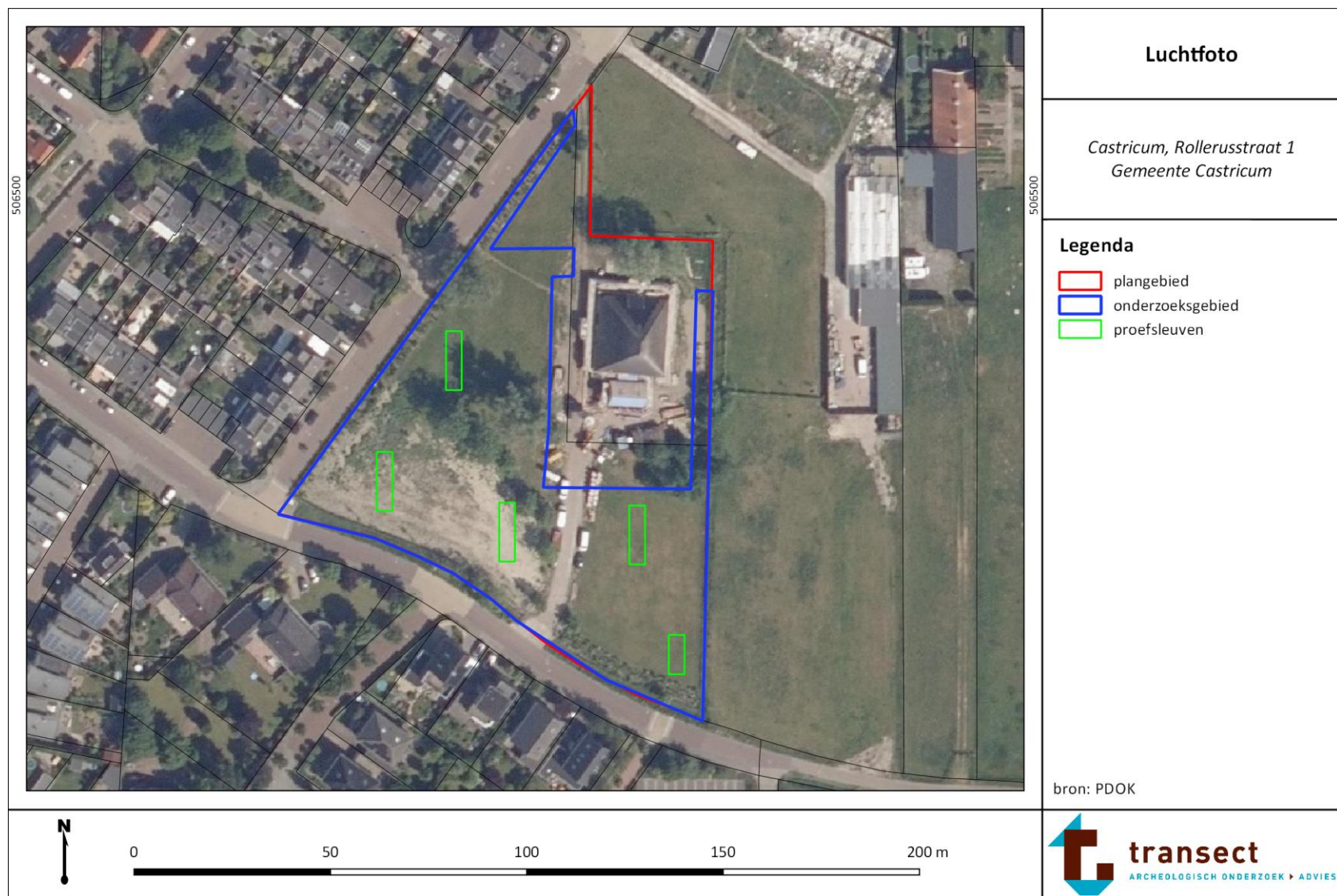
Figurenlijst

Figuur 1. De ligging van het plangebied op een topografische kaart (bron: www.opentopo.nl in Hartog, 2020).....	7
Figuur 2. Foto van de veldomstandigheden rond werkput 2. Opnamerichting: zuiden (fotograaf: Ewan Mol, 19-05-2020).	12
Figuur 3. Foto van de veldomstandigheden bij aanleg van werkput 4. Opnamerichting: zuiden (fotograaf: Maaïke Hartog, 19-05-2020).	12
Figuur 4. Overzichtsfoto van werkput 5. Opnamerichting: zuiden (fotograaf: Ewan Mol, 19-05-2020).	13
Figuur 5. Profielkolom 1.1 in het zuidoosten van werkput 1. Opnamerichting foto: oost. Maaiveld: circa 0,14 m +NAP (fotograaf: Maaïke Hartog, 19-05-2020).	16
Figuur 6. Profielkolom 5.1 in het zuidoosten van werkput 5. Opnamerichting foto: oost. Maaiveld: circa 0,08 m -NAP (fotograaf: Maaïke Hartog, 19-05-2020).	17
Figuur 7. Spoor 1 in het zuidelijke uiteinde van werkput 1. Opnamerichting: zuid (fotograaf: Maaïke Hartog, 19-05-2020).	19
Figuur 8. Spoor 1 in het zuiden van werkput 1. Opnamerichting: zuid (fotograaf: Maaïke Hartog, 19-05-2020).	19
Figuur 9. Spoor 5 in het midden van werkput 1. Opnamerichting: west (fotograaf: Maaïke Hartog, 19-05-2020).....	20
Figuur 10. Spoor 9 in het noorden van werkput 1. Opnamerichting: west (fotograaf: Maaïke Hartog, 19-05-2020).....	20
Figuur 11. Baksteenfragmentje uit spoor 7 (V3; foto door: Robin Mol).	21
Figuur 12. Fragmenten steengoedaardewerk uit de bouwvoor (S1000, V1; foto's door: Robin Mol).	21
Figuur 13. Baksteen verzameld bij boring 1 (V4; foto door: Robin Mol).	22
Figuur 14. De waarderingssystematiek op basis van de BRL4000/KNA 4.1.	26

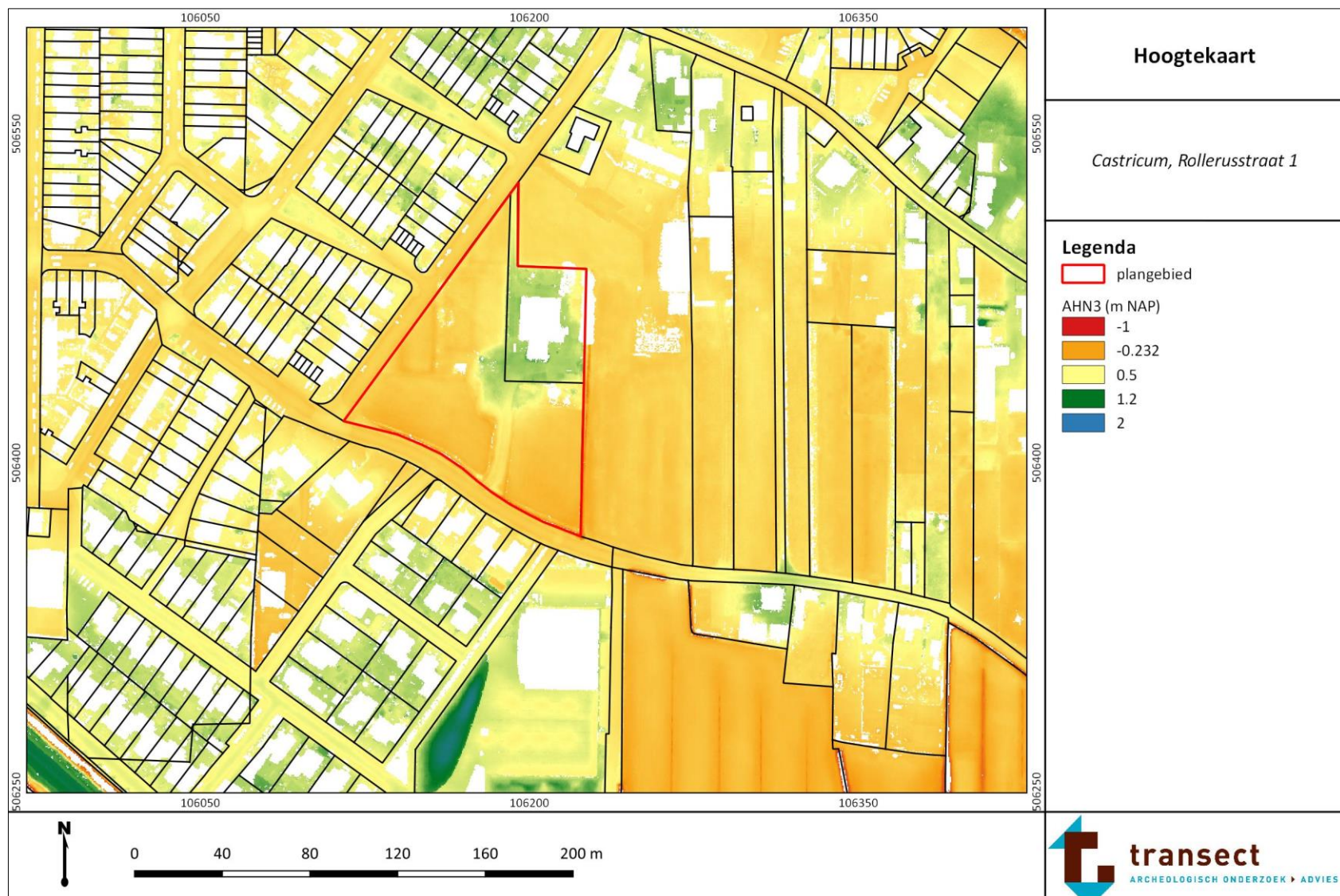
Bijlage 1. Archeologische periode-indeling voor Nederland

Periode	Deel-/subperiode	Van	Tot
Recent		1945 na Chr.	2050 na Chr.
Nieuwe Tijd	Late-Nieuwe Tijd	1850 na Chr.	1945 na Chr.
	Midden-Nieuwe Tijd	1650 na Chr.	1850 na Chr.
	Vroege-Nieuwe Tijd	1500 na Chr.	1650 na Chr.
Middeleeuwen	Late-Middeleeuwen B	1250 na Chr.	1500 na Chr.
	Late-Middeleeuwen A	1050 na Chr.	1250 na Chr.
	Vroege-Middeleeuwen D	900 na Chr.	1050 na Chr.
	Vroege-Middeleeuwen C	725 na Chr.	900 na Chr.
	Vroege-Middeleeuwen B	525 na Chr.	725 na Chr.
	Vroege-Middeleeuwen A	450 na Chr.	525 na Chr.
Romeinse Tijd	Laat-Romeinse tijd B	350 na Chr.	450 na Chr.
	Laat-Romeinse tijd A	270 na Chr.	350 na Chr.
	Midden-Romeinse tijd B	150 na Chr.	270 na Chr.
	Midden-Romeinse tijd A	70 na Chr.	150 na Chr.
	Vroeg-Romeinse tijd B	25 na Chr.	70 na Chr.
	Vroeg-Romeinse tijd A	12 voor Chr.	25 na Chr.
IJzertijd	Late-IJzertijd	250 voor Chr.	12 voor Chr.
	Midden-IJzertijd	500 voor Chr.	250 voor Chr.
	Vroege-IJzertijd	800 voor Chr.	500 voor Chr.
Bronstijd	Late-Bronstijd	1100 voor Chr.	800 voor Chr.
	Midden-Bronstijd B	1500 voor Chr.	1100 voor Chr.
	Midden-Bronstijd A	1800 voor Chr.	1500 voor Chr.
	Vroege-Bronstijd	2000 voor Chr.	1800 voor Chr.
Neolithicum	Laat-Neolithicum B	2450 voor Chr.	2000 voor Chr.
	Laat-Neolithicum A	2850 voor Chr.	2450 voor Chr.
	Midden-Neolithicum B	3400 voor Chr.	2850 voor Chr.
	Midden-Neolithicum A	4200 voor Chr.	3400 voor Chr.
	Vroeg-Neolithicum B	4900 voor Chr.	4200 voor Chr.
	Vroeg-Neolithicum A	5300 voor Chr.	4900 voor Chr.
Mesolithicum	Laat-Mesolithicum	6450 voor Chr.	4900 voor Chr.
	Midden-Mesolithicum	7100 voor Chr.	6450 voor Chr.
	Vroeg-Mesolithicum	8800 voor Chr.	7100 voor Chr.
Paleolithicum	Laat-Paleolithicum B	18.000 BP	8.800 voor Chr.
	Laat-Paleolithicum A	35.000 BP	18.000 BP
	Midden-Paleolithicum	300.000 BP	35.000 BP
	Vroeg-Paleolithicum	-	300.000 BP

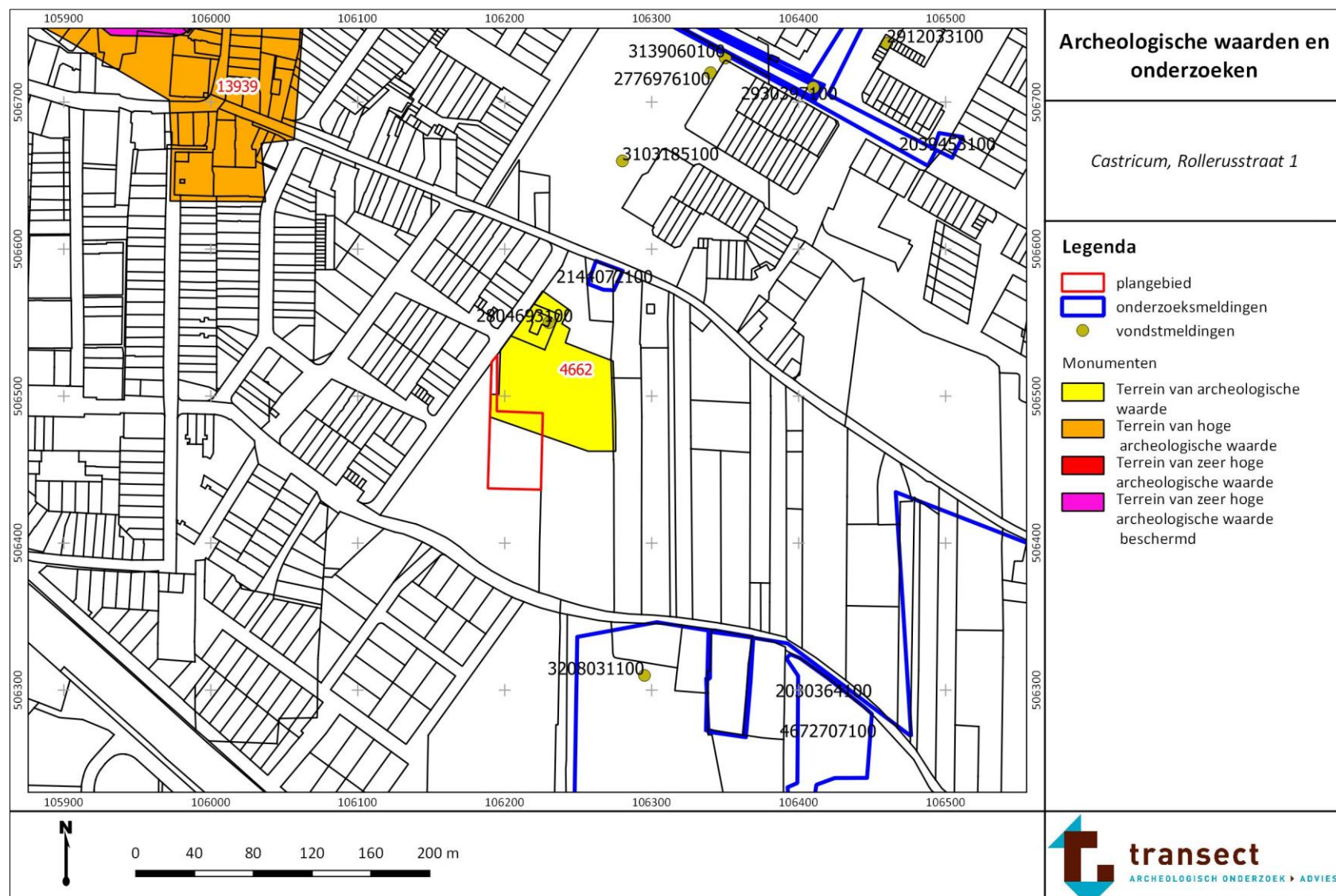
Bijlage 2. Luchtfoto met de ligging van het plangebied

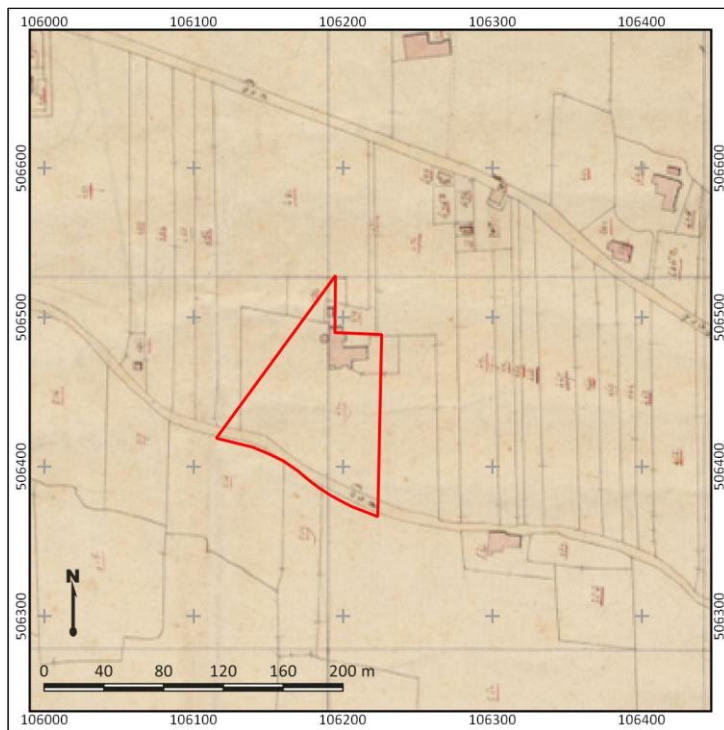
Bijlage 3. Maaiveldhoogte

Bijlage 4. Archeologische waarden en onderzoeken

Bijlage 5. Historisch kaartmateriaal

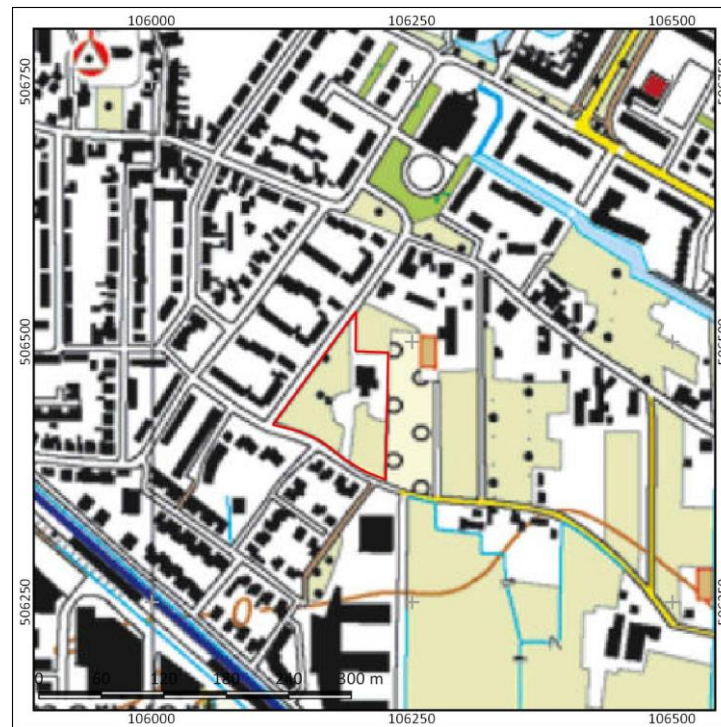
Het plangebied (rood omlijnd) op de Kadastrale Minuutkaart uit 1811-1832.
Bron: RCE beeldbank

Het plangebied (rood omlijnd) op een topografische kaart uit 1880. Bron: topotijdreis.nl

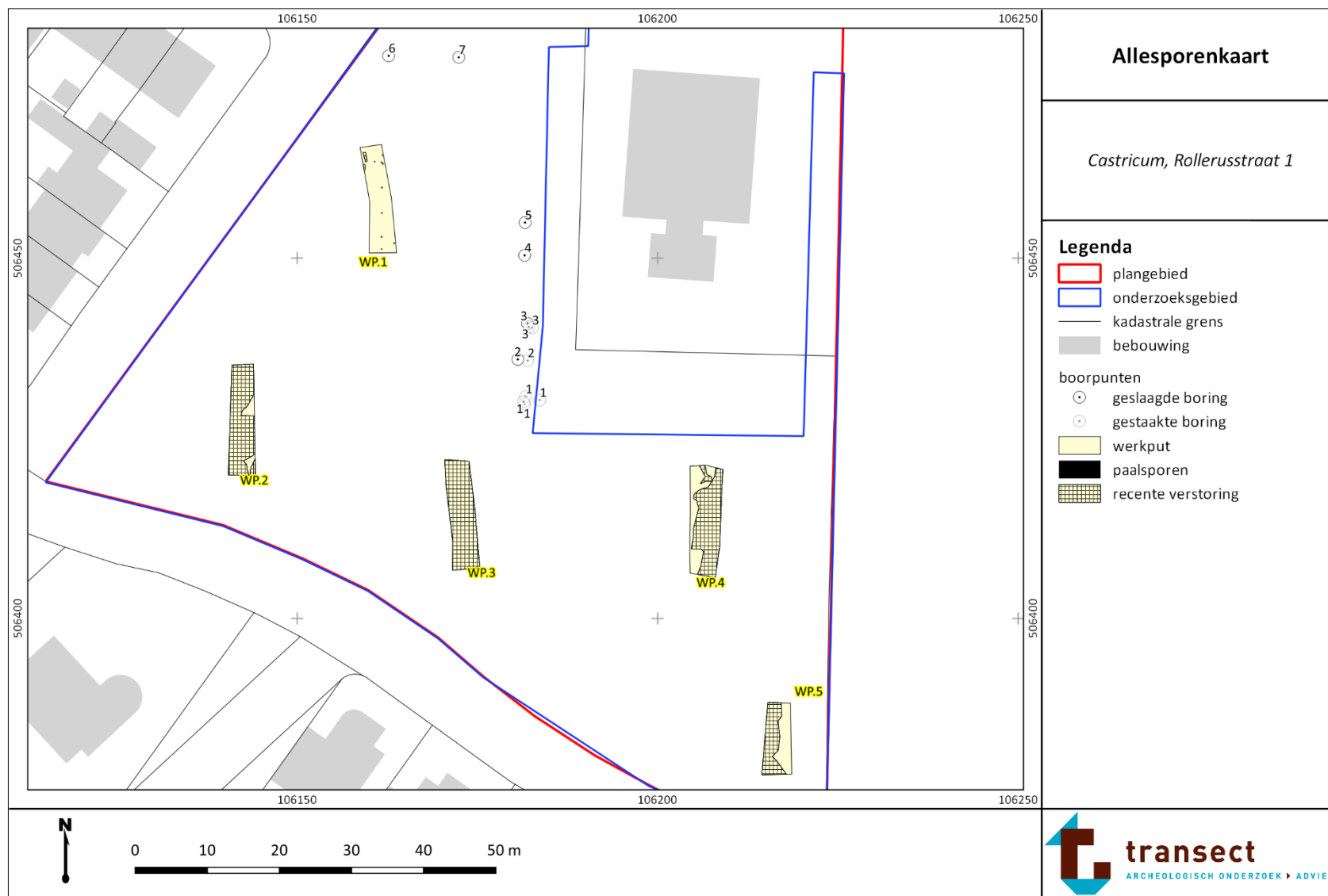

Het plangebied (rood omlijnd) op een topografische kaart uit 1970. Bron: topotijdreis.nl.

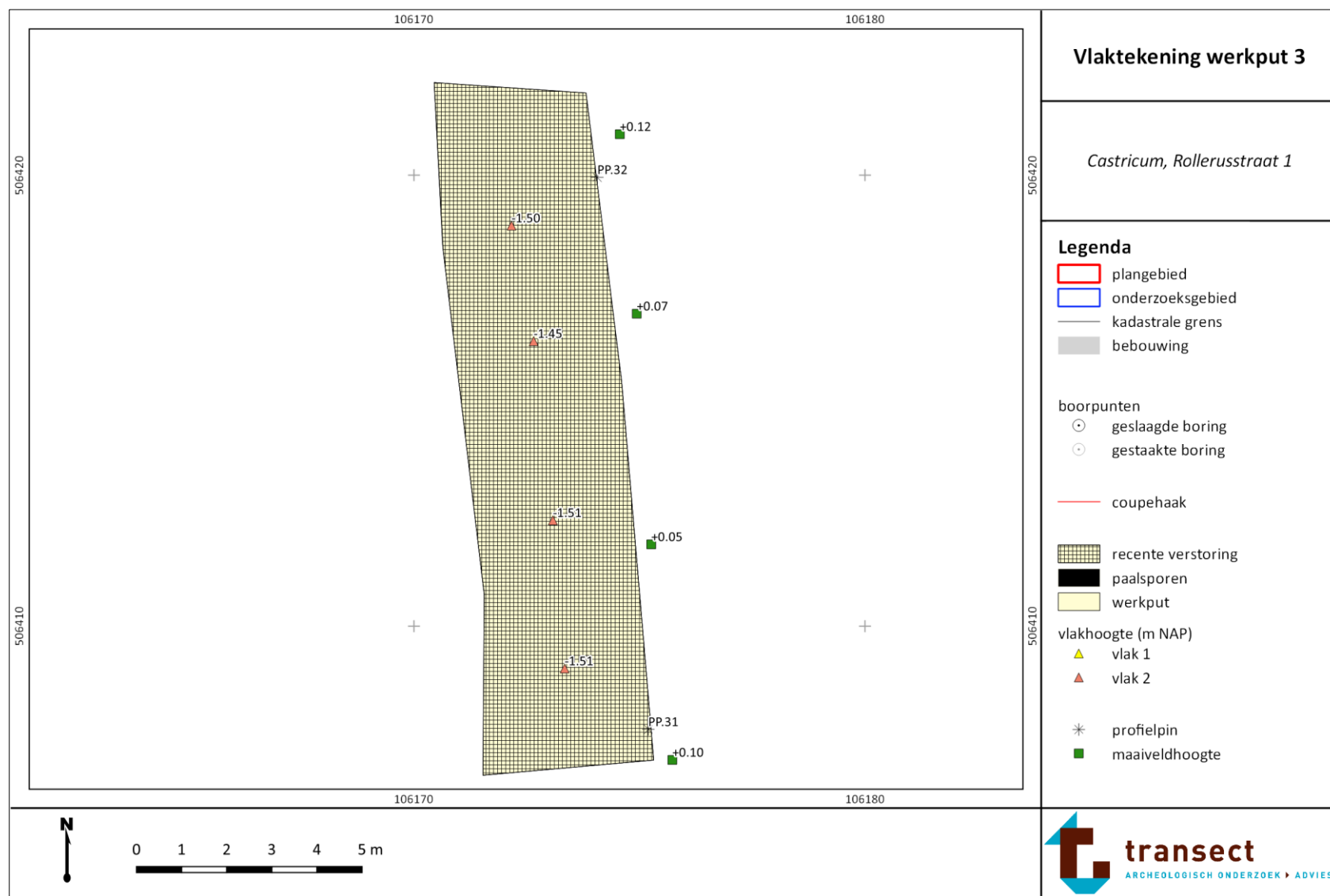
Het plangebied (rood omlijnd) op een topografische kaart uit 2011. Bron: topotijdreis.nl.

Bijlage 6. Allesporenkaart

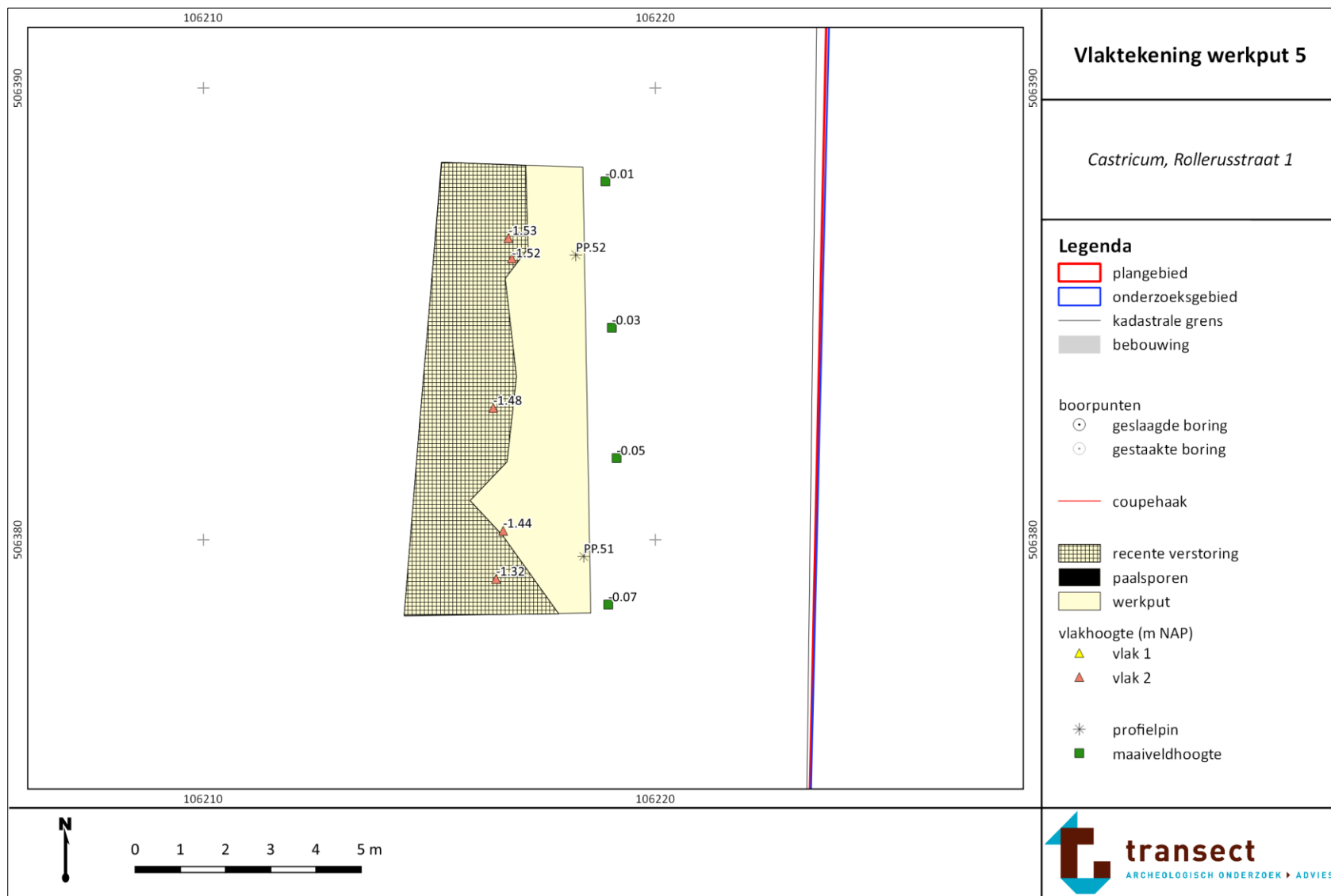

Bijlage 7. Vlaktekeningen

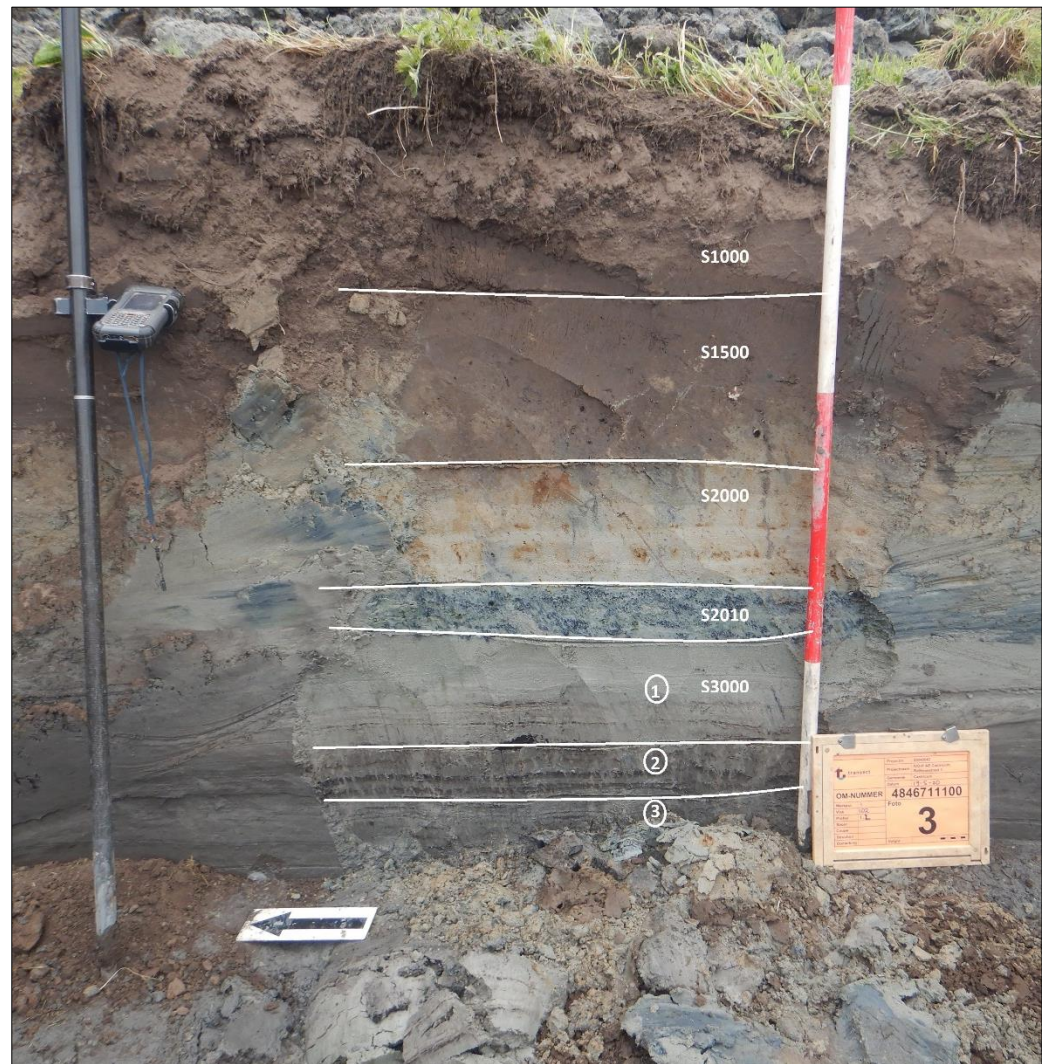
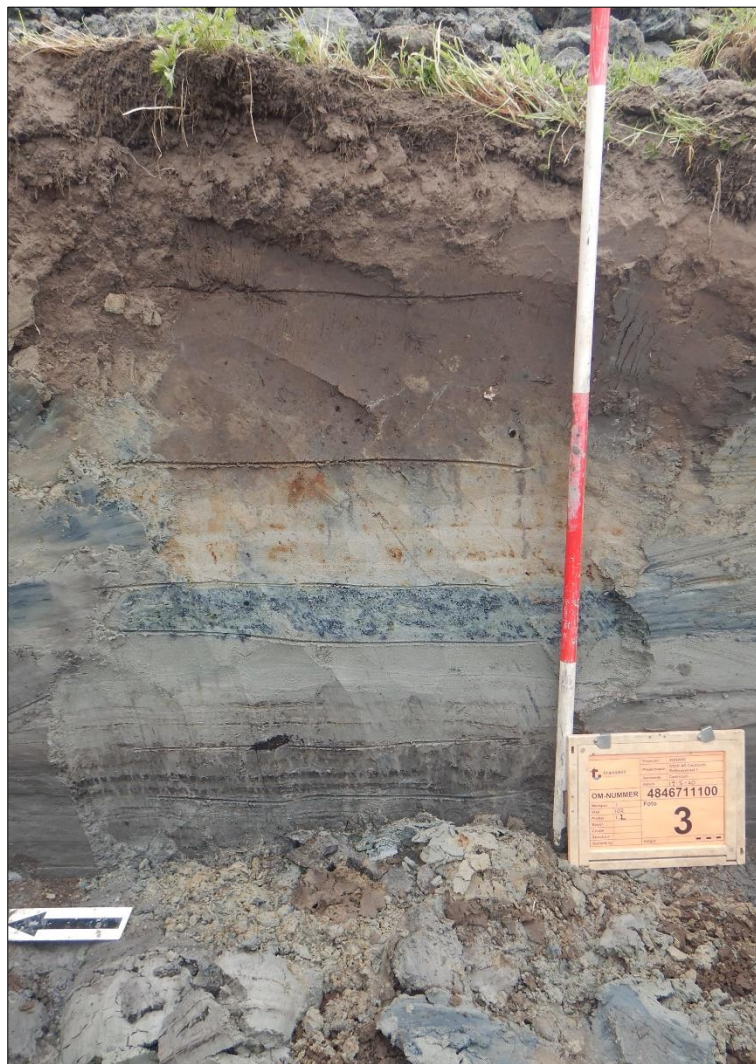

Bijlage 8. Foto's van de profielkolommen

Profielkolom 1.1 in het zuidoosten van werkput 1 (onbewerkt en bewerkt). S1000: bouwvoor, S1500: bouwlanddek, S2000-2010: opgebracht pakket (lichtbruin zand naar blauwige klei), S3000: natuurlijke ondergrond (gelaagd siltig zand, humeuze laag zand, gelaagd siltig zand). Opnamerichting foto: oost. Maaiveld: circa 0,14 m +NAP.

Profielkolom 1.2 in het noordoosten van werkput 1 (onbewerkt en bewerkt). Opnamerichting foto: oost. Maaiveld: circa 0,2 m +NAP.

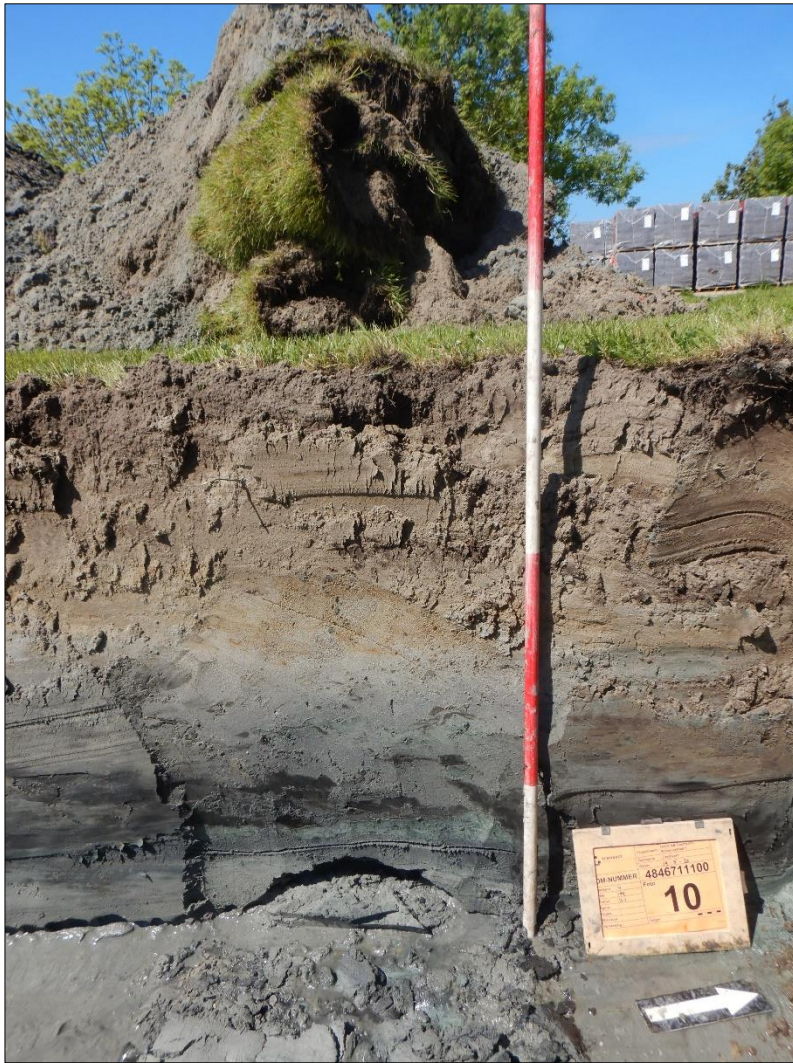

Profielkolom 2.1 in het zuidoosten van werkput 2 (onbewerkt en bewerkt). S999 / #: verstoorde bovengrond, S3000 vulling 3: gelaagd natuurlijk duinzand. Profielkolom 2.2 (geen foto): in het noordoosten van werkput 2 volledig verstoord tot een diepte van 2,2 m -Mv (circa 2 m -NAP). Opnamerichting foto: west. Maaiveld: circa 0,2 m +NAP

Profielkolom 3.2 in het noordoosten van werkput 3 (onbewerkt en bewerkt). S999 / #: verstoorde bovengrond, S3000 vulling 2: verrommelde humeuze laag met mangaanresten, vulling 3: gelaagd natuurlijk duinzand. Opnamerichting foto: oost. Maaiveld: circa 0,1 m +NAP.

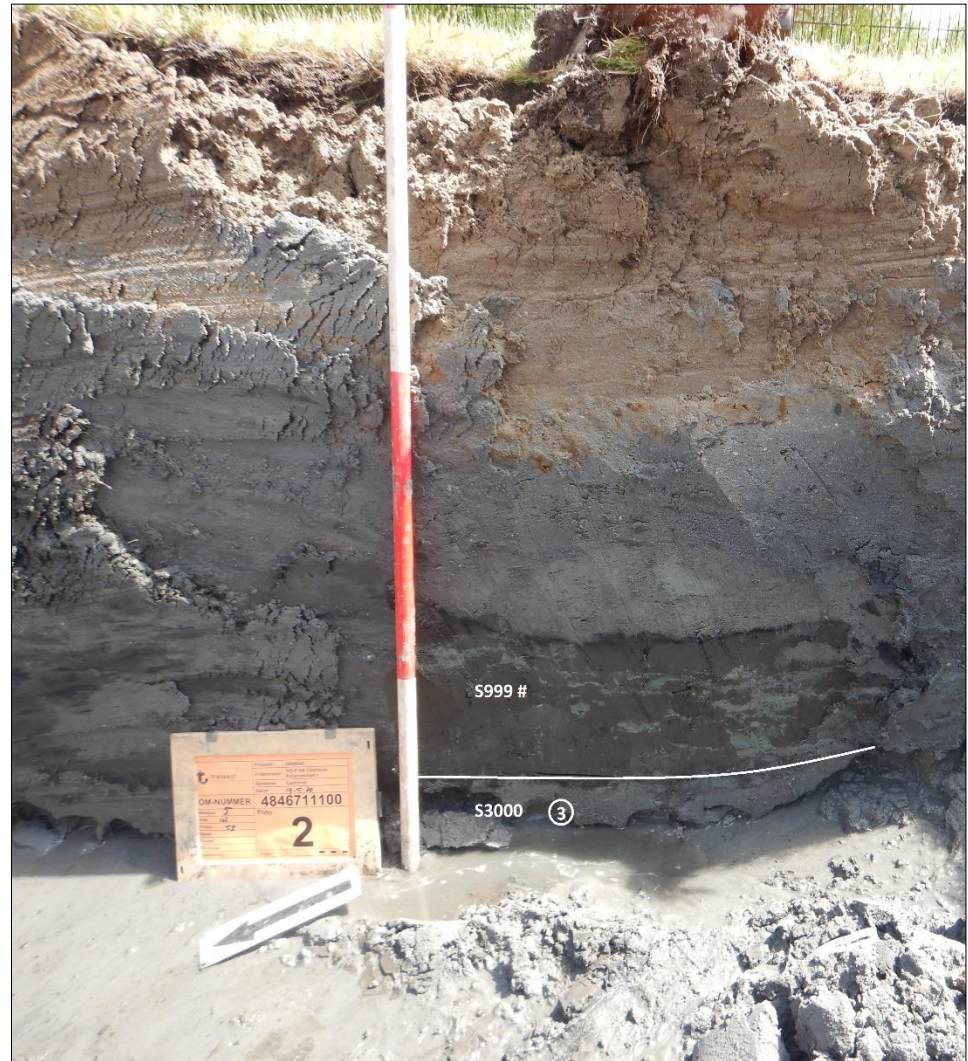
Profielkolom 3.1 (geen foto): in het zuidoosten van werkput 3, volledig verstoord tot circa 2,6 m -Mv (ongeveer 2,5 m -NAP).

Profielkolom 4.1 in het noordwesten van werkput 4 (onbewerkt en bewerkt). S999 / #: verstoorde bovengrond, S3000 vulling 3: gelaagd natuurlijk duinzand. Opnamerichting foto: west. Maaiveld: circa 0,05-0,1 m +NAP.

Profielkolom 4.2 in het zuidwesten van werkput 4 (onbewerkt en bewerkt). S999 / #: verstoorde bovengrond, S3000 vulling 3: gelaagd natuurlijk duinzand. Opnamerichting foto: west. Maaiveld: circa 0,05-0,1 m +NAP.

Profielkolom 5.1 in het zuidoosten van werkput 5 (onbewerkt en bewerkt). S 999 / #: verstoorde bovengrond, S3000 vulling 3: gelaagd natuurlijk duinzand. Opnamerichting foto: oost. Maaiveld: circa 0,08 m -NAP.

Profielkolom 5.2 in het noordoosten van werkput 2 (onbewerkt en bewerkt). Opnamerichting foto: oost. Maaiveld: circa 0 m NAP.

Bijlage 9. Foto's van de boringen

Foto's van boringen in het plangebied. De boorkernen zijn uitgelegd per 50 cm -Mv, waarbij het maaiveld links begint. Bij de boorkernen van de Edelmanboor wijst de onderzijde (het diepste punt) naar boven.

Boring 2, tot 200 cm -Mv. Van boven naar beneden: S1000 tot 40 cm -Mv (0,21 m +NAP), S1500 tot 100 cm -Mv (0,39 m -NAP), overgangslaag tot 125 cm -Mv (0,64 m -NAP), S2000 tot 150 cm -Mv (0,89 m -NAP) en daaronder natuurlijke wadafzettingen.

Boring 3, tot 185 cm -Mv. Van boven naar beneden: S1000/S1500 tot 95 cm -Mv (0,23 m -NAP), overgangslaag, daaronder S2000-2010 tussen 120 en 155 cm -Mv (0,48 tot 0,83 m -NAP), onderin de natuurlijke C-horizont met schelpengruis (S3000).

Boring 4, tot 160 cm -Mv. Van boven naar beneden: S1000 tot 50 cm -Mv (0,75 m +NAP), S1500 tot 105 cm -Mv (0,30 m -NAP), overgangszone, dan S2000-2010 tussen 120 en 150 cm -Mv (0,45-0,75 m -NAP) en daaronder de natuurlijke C-horizont met schelpengruis (S3000).

Boring 5, tot 170 cm -Mv. Van boven naar beneden: S1000 tot 35 cm -Mv (0,03 m +NAP), S1500 tot 95 cm -Mv (0,57 m -NAP), daaronder een overgangslaag, dan S2000-2010 tussen 125 en 135 cm -Mv (0,87-0,97 m -NAP), dan de natuurlijke C-horizont van klei (wadafzettingen; S3000) en grondwater op circa 170 cm -Mv (circa 1,32 m -NAP).

Boring 6, tot 170 cm -Mv. Van boven naar beneden: S1000 tot 40 cm -Mv (0,22 m -NAP), S1500 tot 70 cm -Mv (0,52 m -NAP), dan een overgangslaag, daaronder S2000 tussen 90-120 cm -Mv (0,72-1,02 m -NAP) en dan het natuurlijk zand (C-horizont) bestaand uit drie vullingen. Grondwater op 145 cm -Mv (circa 1,27 m -NAP).

Bijlage 10. Allesporenkaart op het AHN

Bijlage 11. Lagenlijst

Put	Vlak	Spoor	Vulling	Spooraard	Kleur	Textuur	Organische stof	Inclusies	Opmerking
01	001	1000	1	BV	DBR	Zs1	H1	KBW, KER	Bouwvoor
01	001	1500	1	OLD	DBR	Zs1	H1		Oud bouwlanddek
01	001	2000	1	OPH	LBR(BL)	Zs1		Kleibrokken (Ks2)	Ophooglaag
01	001	2010	1	OPH	BL	Ks3	Mn		Ophooglaag, slappe structuur
01	001	3000	1	LG	LGR	Zs2			Natuurlijke wadafzettingen, C-horizont, gelaagd
01, 03	001	3000	2	LG	GRBR	Zs2	H1		Humeuze laag in duinafzettingen, gelaagd
01-05	001	3000	3	LG	GL	Zs2			Natuurlijke duinafzettingen, C-horizont, gelaagd

Bijlage 12. Sporen- en vullingenlijst

Put	Vlak	Spoor	Spooraard	Vulling	Spoordiepte	Kleur	Textuur	Organische stof	Inclusies	Opmerking
01	001	0001	PG	1	24	OBR	Zs2	H1		Vanuit S2000 ingegraven in S3000
01	001	0002	PAK	1		DBRGR	Zs2	H1		Vanuit S2000 ingegraven in S3000
				2	26	DBR	Zs2	OPH		Houten paaltje (circa 20 cm, V2)
01	001	0003	PG	1	20	DBRGR	Zs2	H1		Vanuit S2000 ingegraven in S3000
01	001	0004	PG	1	25	DBRGR	Zs2	H1		Vanuit S2000 ingegraven in S3000
01	001	0005	PAK	1		DGR	Zs2	H1		Insteek, vanuit S2000 ingegraven in S3000
				2	50	DBR	HT	OPH		Houten paaltje (niet verzameld)
01	001	0006	PG	1	20	DBRGR	Zs2	H1		Circa 8 cm naast S7, ingegraven in S2000
01	001	0007	PG	1	20	DBRGR	Zs2	H1	KBW (V3)	Circa 8 cm naast S6, ingegraven in S2000
01	001	0008	PG	1	6	DBRGR	Zs2	H1		Komvormig
01	001	0009	PG	1	10	DBRGR	Zs2	H1, OPH		Paalgat met houtsnippers

Bijlage 13. Sporen op historisch kaartmateriaal

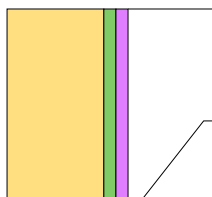
Bijlage 14. Vondstenlijst

Veldvondst	Put	Vlak	Spoor	Spooraard	Vulling	Segment	Vak	Categorie	Aantal	Gewicht (gr)	Verzamelwijze	Opmerking
0001	01	001	1000	BV	1	1	1	KER	2	55,2	MAA	Bodemfragmenten steengoed-aardewerk (1600-1900)
0002	01	001	0002	PK	2	1	1	OPHT	1	-	AFW	Intacte houten paal, circa 20 cm lang
0003	01	001	0007	PG	1	1	1	KBW	1	0,9	AFW	Fragmentje baksteen (Nieuwe tijd, circa 1 cm groot)
0004	B1	001	1000	BV	1	1	-	KBW	1	1439,0	SPIT	een van de bakstenen waarop boring 1 staakte. 3x11x5cm.

boring: 204042-1

beschrijver: MH, datum: 19-5-2020, X: 106.181, Y: 506.430, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 19C, hoogte: 0,61, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: GPS, boortype: Edelman-7 cm, doel boring: archeologie - kartering, landgebruik: grasland, provincie: Noord-Holland, gemeente: Castricum, opdrachtgever: Driessen Vastgoed BV, uitvoerder: Transect b.v.

0 cm -Mv / 0,61 m +NAP

Algemeen: aard bovengrens: abrupt (<0,3 cm), aard ondergrens: abrupt (<0,3 cm)

Lithologie: zand, zwak siltig, zwak humeus, donkerbruin, matig grof

Archeologie: ondoordringbaar bouwpuin, interpretatie: ophogingspakket

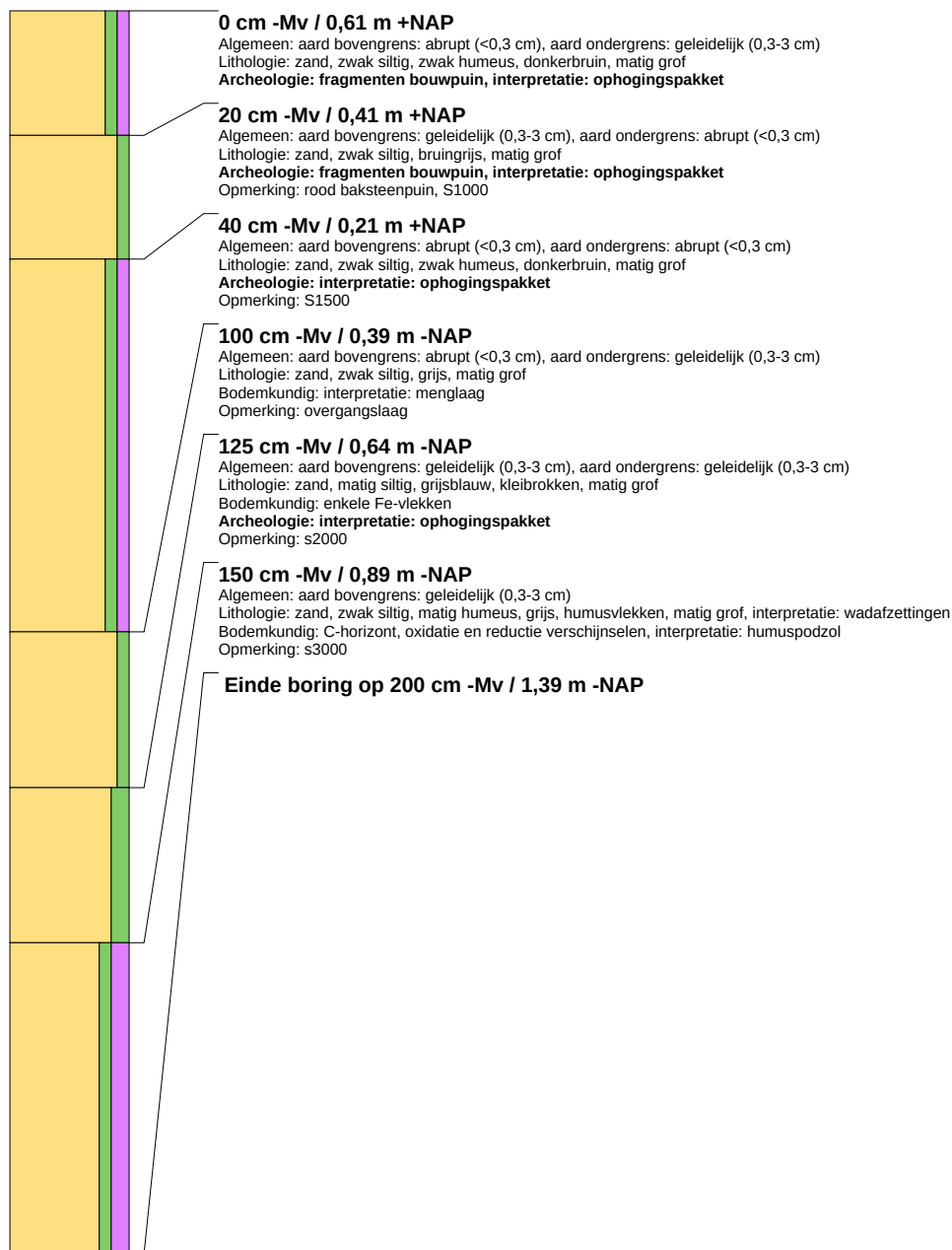
Opmerking: 4x gestaakt op ondoordringbaar puin, waaronder baksteen (3 x 11 x 5 cm)

Einde boring op 20 cm -Mv / 0,41 m +NAP

boring: 204042-2

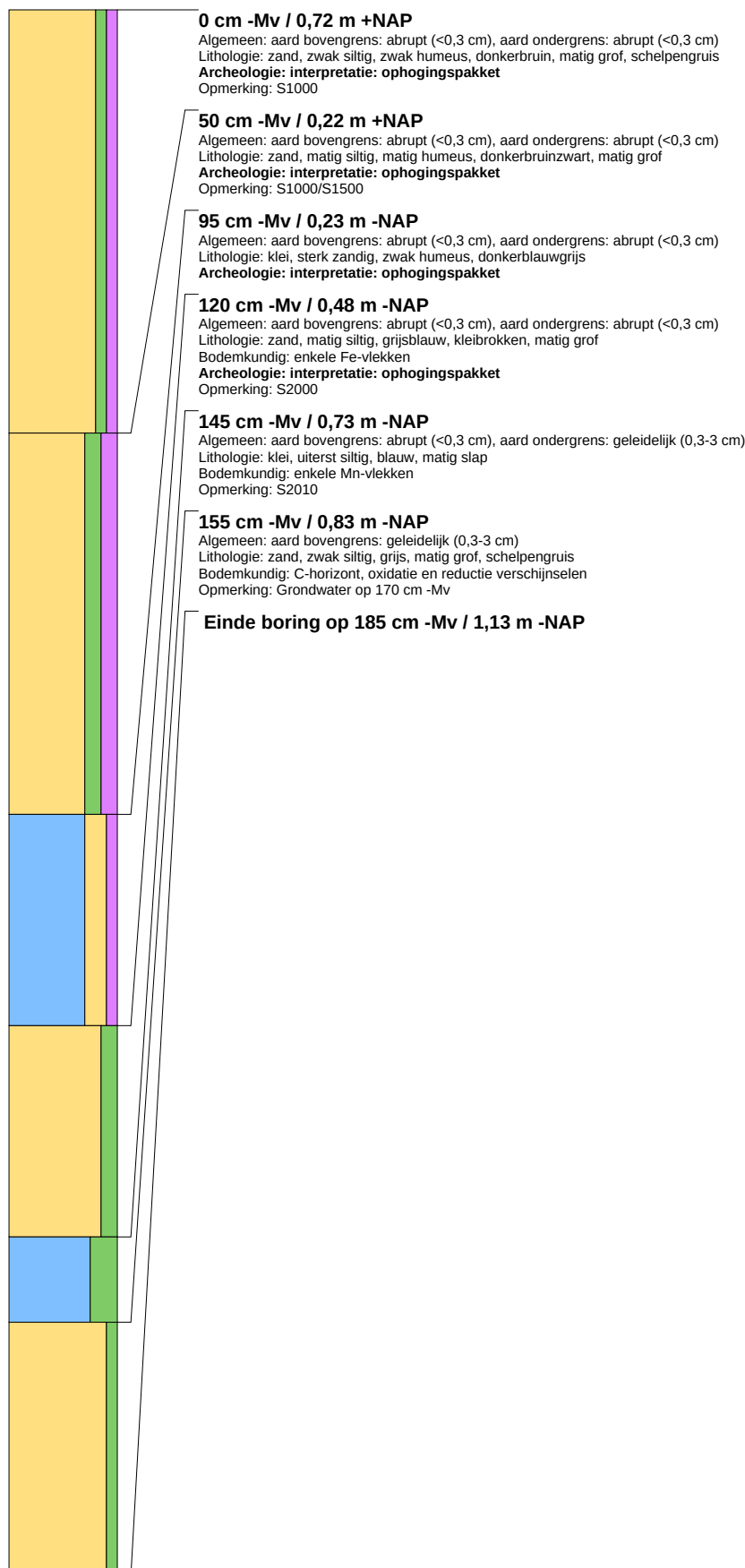
beschrijver: MH, datum: 19-5-2020, X: 106.180, Y: 506.435, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 19C, hoogte: 0,61, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: GPS, boortype: Edelman-7 cm, doel boring: archeologie - kartering, landgebruik: grasland, provincie: Noord-Holland, gemeente: Castricum, opdrachtgever: Driessen Vastgoed BV, uitvoerder: Transect b.v.

boring: 204042-3

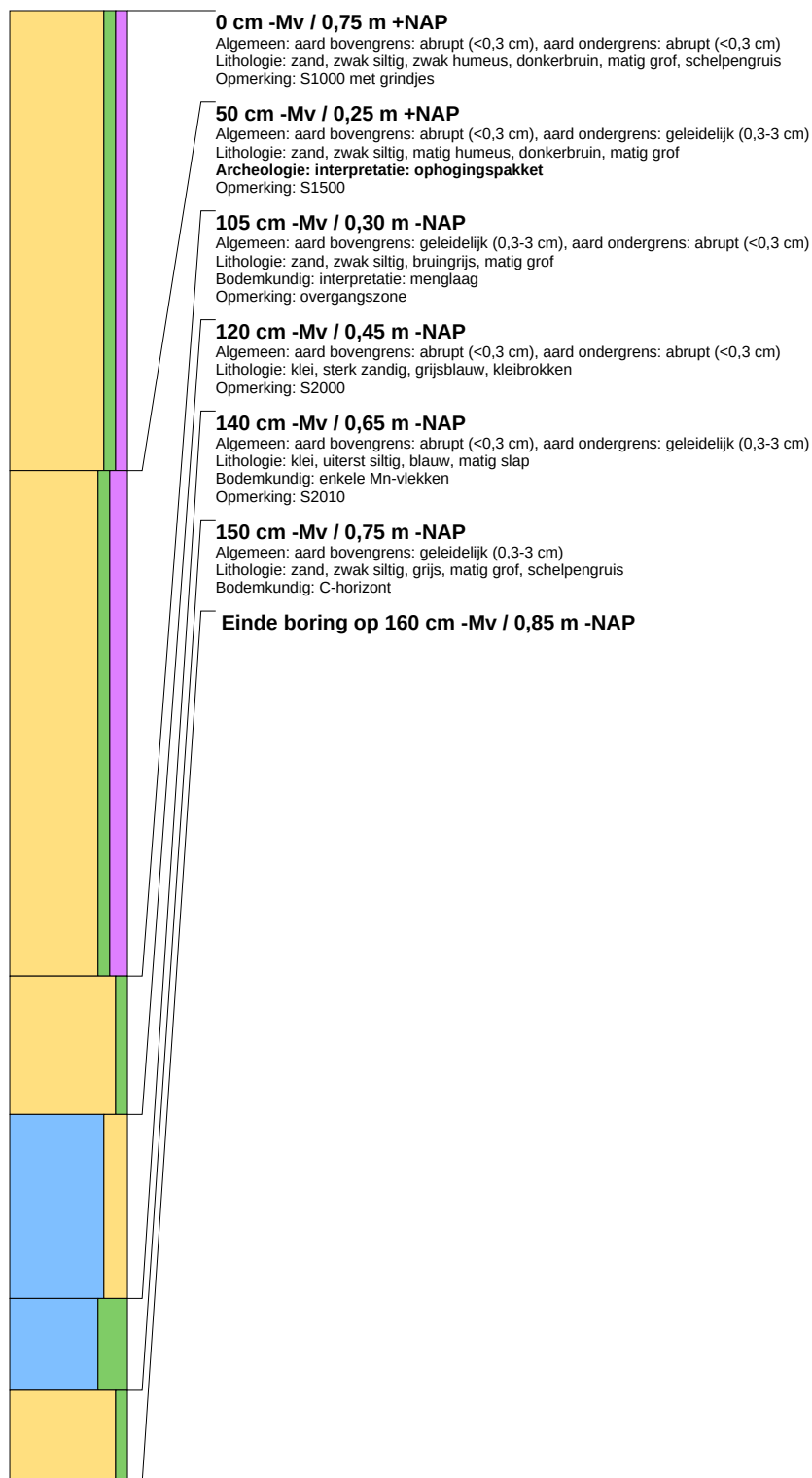
beschrijver: MH, datum: 19-5-2020, X: 106.181, Y: 506.440, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 19C, hoogte: 0,72, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: GPS, boortype: Edelman-7 cm, doel boring: archeologie - kartering, landgebruik: grasland, provincie: Noord-Holland, gemeente: Castricum, opdrachtgever: Driessen Vastgoed BV, uitvoerder: Transect b.v.

boring: 204042-4

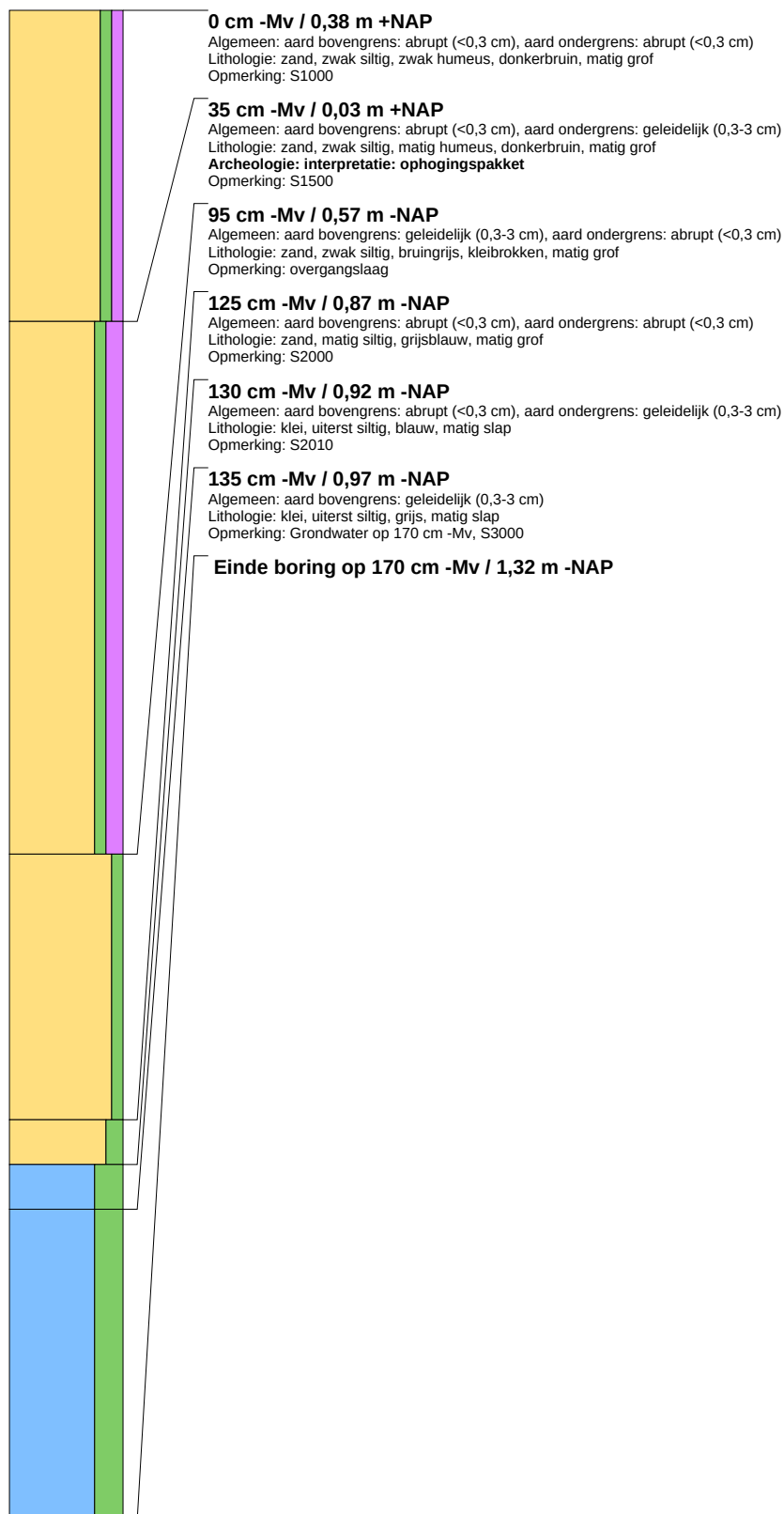
beschrijver: MH, datum: 19-5-2020, X: 106.181, Y: 506.450, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 19C, hoogte: 0,75, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: GPS, boortype: Edelman-7 cm, doel boring: archeologie - kartering, landgebruik: grasland, provincie: Noord-Holland, gemeente: Castricum, opdrachtgever: Driessen Vastgoed BV, uitvoerder: Transect b.v.

boring: 204042-5

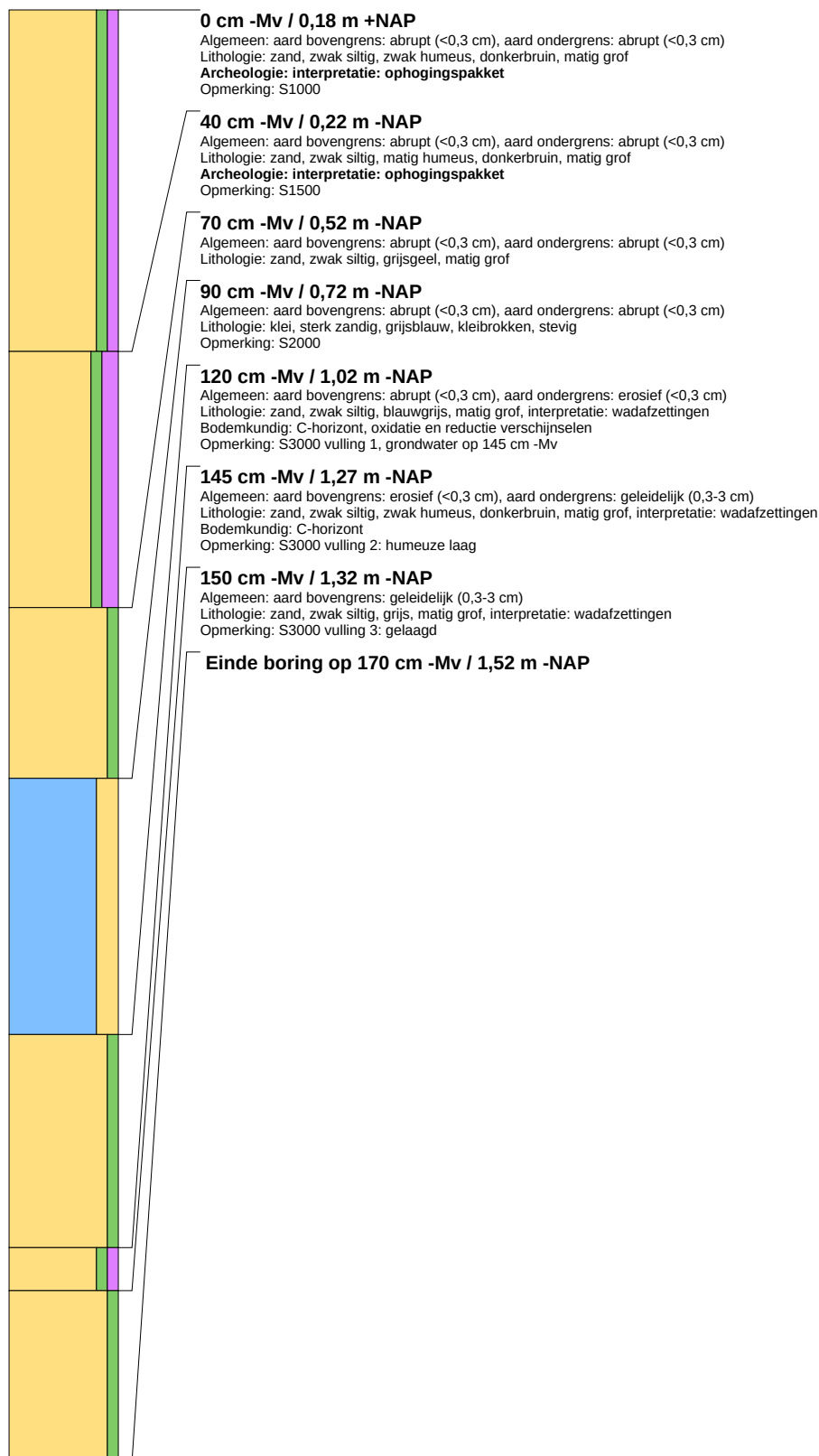
beschrijver: MH, datum: 19-5-2020, X: 106.181, Y: 506.454, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 19C, hoogte: 0,38, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: AHN bestand, boortype: Edelman-7 cm, doel boring: archeologie - kartering, landgebruik: grasland, provincie: Noord-Holland, gemeente: Castricum, opdrachtgever: Driessen Vastgoed BV, uitvoerder: Transect b.v.

boring: 204042-6

beschrijver: MH, datum: 19-5-2020, X: 106.162, Y: 506.478, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 19C, hoogte: 0,18, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: AHN bestand, boortype: Edelman-7 cm, doel boring: archeologie - verkenning, landgebruik: grasland, provincie: Noord-Holland, gemeente: Castricum, opdrachtgever: Driessen Vastgoed BV, uitvoerder: Transect b.v.

boring: 204042-7

beschrijver: MH, datum: 19-5-2020, X: 106.172, Y: 506.477, coördinaatsysteem: Rijksdriehoeksmeting, kaartblad: 19C, hoogte: 0,17, referentievlak: Normaal Amsterdams Peil, methode hoogtebepaling: AHN bestand, boortype: Edelman-7 cm, doel boring: archeologie - verkenning, landgebruik: grasland, provincie: Noord-Holland, gemeente: Castricum, opdrachtgever: Driessen Vastgoed BV, uitvoerder: Transect b.v.

